Kulturutskottets betänkande 1986/87:14

om anslag till teater, dans och musik, m. m. (prop. 1986/87:100 bil. 10 delvis)

KrU
1986/87:14

Sammanfattning

Utskottet behandlar i detta betänkande

dels de förslag i proposition 1986/87:100 bil. 10 (utbildningsdepartementet) som under huvudavsnittet F. Kulturverksamhet m. m. lagts fram under följande rubriker, nämligen

Teater, dans och musik (anslag F 10—F 21),
Bibliotek (anslag F 22—F 23),
Bild och form (anslag F 24—F 27),
Arkiv (anslag F 28—F 32),

dels motioner med anknytning till de angivna delarna av propositionen.

Utskottet tillstyrker med ett undantag regeringens förslag i budgetpropositionen. För föreställningsverksamheten på Drottningholmsteatern föreslår utskottet en uppräkning av statsbidraget med 500 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit. Vid vissa anslag anför utskottet synpunkter av betydelse för regeringens budgetförslag 1988.

Vid betänkandet har fogats ett stort antal reservationer. Dessa avser i flertalet fall frågor om storleken av medelsanvisningen till olika ändamål. Innehållsförteckningen ger en översiktlig bild av vilka frågor som behandlas i reservationerna och i det särskilda yttrande som avgivits.

ÅTTONDE HUVUDTITELN

Teater, dans och musik

1. Bidrag till Svenska riksteatern

Regeringen har under punkt F 10 (s. 350—352) föreslagit riksdagen att till Bidrag till Svenska riksteatern för budgetåret 1987/88 anvisa ett reservationsanslag av 128 215 000 kr.

Motioner

I motion 1986/87:Kr262 av Karl-Gösta Svenson (m) och Ingvar Eriksson (m) yrkas — med hänvisning till vad som anförts i motion 1986/87:Ub286

— att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i nämnda motion sägs om behovet av en fortsatt utveckling av den teaterverksamhet som riktar sig till döva.

I motion 1986/87:Kr265 av Ingrid Sundberg m. fl. (m) yrkas, såvitt nu är i fråga,

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts angående produktion av finsk teater i Sverige.

Utskottet

Under anslaget beräknas medel för bidrag till teaterverksamheten för döva och hörselskadade — *Tyst teater.* Verksamheten genomförs i samråd med en styrelse där bl. a. Sveriges dövas riksförbund är representerat. Efter förslag i förra årets budgetproposition beräknades för innevarande budgetår en förstärkning av bidraget till Tyst teater med 1 milj. kr. Efter en ytterligare uppräkning i den nu behandlade budgetpropositionen föreslås att 3 058 000 kr. beräknas för ändamålet.

I motion Kr262 (m) föreslås att riksdagen hos regeringen skall framhålla behovet av en fortsatt utveckling av den teaterverksamhet som riktar sig till döva.

Utskottet delar motionärernas uppfattning om värdet av Tyst teater. Vad som ovan anförts visar att Tyst teater efter förslag av regeringen innevarande budgetår fått väsentligt ökade resurser. Verksamheten har kunnat byggas ut och ytterligare skådespelare har kunnat anställas. Resurstillskottet har gett utrymme för en breddning av publikunderlaget. Utskottet anser med hänsyn till det anförda att motionen inte erfordrar någon riksdagens åtgärd.

Under anslaget har bl. a. upptagits *finsk teaterverksamhet* som ett särskild bidragsändamål. Riksteatern har i anslagsframställningen föreslagit medel för egen produktion av finsk teater med i Sverige boende professionella artister. Kulturministern har funnit förslaget intressant och i linje med den utbildningsverksamhet som nu inletts vad gäller Sverigefinska teaterarbetare. Mot denna bakgrund kommer Riksteatern att få i uppdrag att se över den finska teaterverksamheten och föreslå de förändringar som kan vara nödvändiga för att inom ramen för tillgängliga resurser möjliggöra en utveckling mot egen produktion av finsk teater i Sverige.

I motion Kr265 (m), där motionärerna framhåller angelägenheten av att en produktion av finsk teater i vårt land stimuleras, betonas att det är viktigt att framtida ekonomiskt stöd inte låses i en fast ensemble. En sådan låsning skulle motverka en önskvärd variation och mångsidighet i utbudet.

Utskottet vill framhålla att uppdraget till Riksteatern ger utrymme för olika lösningar av frågan om utvecklingen mot en egen produktion av finsk teater i Sverige. Motionen påkallar därför inte någon riksdagens åtgärd i denna del (yrkande 5).

Utskottet har inte något att erinra mot regeringens förslag till medelsanvisning under anslaget.

Utskottet hemställer

1. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen till *Bidrag till Svenska riksteatern* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 128 215 000 kr.,

2. beträffande *Tyst teater*

att riksdagen avslår motion 1986/87:Kr262,

3. beträffande *produktion av finsk teater i Sverige*

att riksdagen avslår motion 1986/87:Kr265 yrkande 5.

2. Bidrag till Operan m. fl. anslag

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkterna F 11—F 13 (s. 352—355) och hemställer

1. att riksdagen till *Bidrag till Operan* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 154 007 000 kr.,

2. att riksdagen till *Täckning av vissa kostnader vid Operan, Rikskonserter och regionmusiken* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 1 000 kr.,

3. att riksdagen till *Bidrag till Dramatiska teatern* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 86 675 000 kr.

3. Rikskonsertverksamhet

Regeringen har under punkt F 14 (s. 355—356) föreslagit riksdagen att till Rikskonsertverksamhet för budgetåret 1987/88 anvisa ett reservationsanslag av 28 040 000 kr.

Motion

I motion 1986/87:Kr298 av Bengt Westerberg m. fl. (fp) yrkas, såvitt nu är i fråga,

5. att riksdagen till Rikskonsertverksamhet för budgetåret 1987/88 anvisar 2 milj. kr. utöver vad regeringen föreslagit.

Utskottet

Riksdagen har med anledning av propositionerna 1984/85:1 (KrU 1984/85:7, rskr. 1984/85:53) och 1985/86:114 (KrU 1985/86:22, rskr. 1985/86:330) beslutat om omorganisation av regionmusiken och Rikskonserter. I enlighet härmed upphör Rikskonserters verksamhet vid kommande årsskifte, då en ny institution, Svenska rikskonserter, börjar sin verksamhet. Från samma tidpunkt upphör det statliga huvudmannaskapet för den regionala musikverksamheten.

För innevarande budgetår utgår från anslaget bl. a. 14 850 000 kr. till Offentlig konsertverksamhet. För nästa budgetår föreslås med hänsyn till omorganisationen att huvudförslaget inte skall tillämpas vid beräkningen av anslaget.

Arbetssituationen för *frilansmusiker* är för närvarande mycket bekymmersam, framhålls det i motion Kr298 (fp). Bästa sättet att snabbt ge stöd åt

fler produktioner med utnyttjande av svenska utövande musiker torde vara att öka Rikskonserters anslag för offentlig konsertverksamhet. Riksdagen bör därför anvisa 2 milj. kr. till Rikskonserter utöver vad regeringen föreslagit.

Vid riksdagsbehandlingen hösten 1984 av frågan om omorganisation av regionmusiken och Rikskonserter uttalade utskottet att frilansmusikernas situation måste förbättras vid den fortsatta regionaliseringen av musiklivet (KrU 1984/85:7 s. 13—14). Denna fråga behandlas närmare i budgetpropositionen (bil. 10 s. 361) under anslaget Bidrag till Svenska rikskonserter. Då det gäller det statliga stödet till frilansmusiker vill utskottet här erinra om att sådant stöd även utgår via anslagsposten Arrangerande musikföreningar under anslaget Vissa bidrag till teater-, dans- och musikverksamhet (F 21). Med hänsyn till det anförda och till budgetläget kan utskottet inte förorda att statliga medel anvisas för särskilda insatser för frilansmusiker utöver vad den av regeringen föreslagna medelsanvisningen ger utrymme för. Utskottet avstyrker därför yrkande 5 i motion Kr298.

Utskottet har inte heller något i övrigt att erinra mot regeringens förslag till medelsanvisning.

Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 och med avslag på motion 1986/87:Kr298 yrkande 5 till *Rikskonsertverksamhet* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 28 040 000 kr.

4. Regionmusiken

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt F 15 (s. 356—358) och hemställer

att riksdagen till *Regionmusiken* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 58 019 000 kr.

5. Bidrag till Svenska rikskonserter

Regeringen har under punkt F 16 (s. 358—363)

1. berett riksdagen tillfälle att ta del av vad som i propositionen anförts om Svenska rikskonserter och om stödet till arrangörer och frilansartister,

2. föreslagit riksdagen att godkänna att de anställda vid Svenska rikskonserter omfattas av statens allmänna tjänstepensionsreglemente (1959:287),

3. föreslagit riksdagen att till Bidrag till Svenska rikskonserter för budgetåret 1987/88 anvisa ett reservationsanslag av 21 748 000 kr.

Motioner

I motion 1986/87:Kr243 av Ingela Mårtensson m. fl. (fp, c, vpk) yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att ett folkmusik- och dansår bör genomföras 1990,

2. att riksdagen anvisar 200 000 kr. till förberedelse av detta temaår.

I motion 1986/87:Kr265 av Ingrid Sundberg m. fl. (m) yrkas, såvitt nu är i fråga,

6. att riksdagen till Bidrag till Svenska rikskonserter för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 18 248 000 kr.

I motion 1986/87:Kr274 av Kaj Larsson m. fl. (s) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av stöd till genomförandet av ett folkmusik- och dansår.

Utskottet

Riksdagen har med anledning av proposition 1984/85:1 (KrU 1984/85:7, rskr. 1984/85:53) beslutat om omorganisation av regionmusiken och Rikskonserter fr. o. m. den 1 januari 1988. Vidare har riksdagen med anledning av proposition 1985/86:114 (KrU 1985/86:22, rskr. 1985/86:330) beslutat om en ny institution på central nivå benämnd Svenska rikskonserter fr. o. m. den 1 januari 1988.

Svenska rikskonserter skall vara en statlig stiftelse.

Till Svenska rikskonserters huvuduppgifter hör musikpolitiskt, konstnärligt och musikpedagogiskt utvecklingsarbete, service till landsting, kommuner, musikinstitutioner, artister m. m., internationell kontaktverksamhet, internationella och nationella produktioner. Vidare skall Svenska rikskonserter genom Stockholms blåsarmusik bl. a. svara för musikproduktion i Stockholms län samt ge musik inom försvarsmakten.

Centrala musikkommittén (Cemus) har i uppdrag att medverka i genomförandet av omorganisationen och förbereda den nya verksamheten.

I enlighet härmed har Cemus i ett andra betänkande (Ds U 1986:8), Samspel med Svenska rikskonserter, lämnat förslag till stadgar för den nya stiftelsen, tagit upp frågor som rör samarbetet mellan Svenska rikskonserter och andra organisationer och behandlat stödet till arrangörer och frilansmusiker. Betänkandet har remissbehandlats. Betänkandet och därmed även remissyttrandena behandlar i huvudsak frågor som regeringen eller riksdagen inte har anledning att uttala sig om eller ta ställning till. I de flesta fall gäller det frågor som Cemus får samråda om och försöka lösa i det pågående organisationsarbetet. Kulturministern går därför inte i budgetpropositionen in på alla delar av förslaget utan begränsar sig till några frågor av principiellt intresse. Ingen av dessa kräver ställningstaganden från riksdagens sida, men regeringen bereder riksdagen tillfälle att ta del av vad kulturministern anför om Svenska rikskonserter och om stödet till arrangörer och frilansartister. Utskottet kommer i det följande att med anledning av ett motionsyrkande ta upp frågan om Svenska rikskonserters fonogramverksamhet. I övrigt hänvisar utskottet till framställningen i propositionen (bil. 10 s. 359—362). Utskottet, som tidigare ingående behandlat omorganisationen av regionmusiken och Rikskonserter anser att det inte finns skäl för riksdagen att göra något uttalande med anledning av vad som anförs av kulturministern i propositionen.

Utskottet tillstyrker att riksdagen godkänner att de anställda vid Svenska rikskonserter skall omfattas av statens allmänna tjänstepensionsreglemente (1959:287).

Regeringen föreslår att bidraget till Svenska rikskonserter för nästa budgetår skall bestämmas till 21 748 000 kr. Eftersom Svenska rikskonserter börjar sin verksamhet den 1 januari 1988 avser anslaget verksamheten för första halvåret 1988. Beloppet har bestämts med utgångspunkt i bl. a. att riksdagen våren 1986 beslöt att anslaget i 1984/85 års pris- och löneläge skulle per år räknat uppgå till 37,5 milj. kr. samt att anslaget skall tillföras 707 000 kr. som en halvårskostnad från anslaget Stöd till fonogram och musikalier (G 3).

I motion Kr265 (m) yrkas att anslaget skall bestämmas till ett belopp som är 3 500 000 kr. lägre än det av regeringen föreslagna (yrkande 6). Motionärerna anser att statligt stöd till Svenska rikskonserters fonogramproduktion inte bör utgå. För att garantera en utgivning av fonogram, som tillgodoser en smal och begränsad marknad, föreslår motionärerna att anslaget Stöd till fonogram och musikalier (G 3) ökas med 1 700 000 kr. Detta yrkande behandlas i utskottets betänkande KrU 1986/87:17.

Då riksdagen förra året ställde sig bakom regeringens förslag om finansieringen av Svenska rikskonserter var utgångspunkten att institutionen även i fortsättningen skulle ha en egen fonogramproduktion. Däremot togs det inte ställning till frågan om nivån på de särskilda produktionsmedel som skulle kunna tillföras den nya institutionen, eftersom det skulle göras en samlad bedöming av de statliga stödinsatserna. Cemus har fullföljt sin planering utifrån förra årets riksdagsbeslut som gav utrymme för att anställa 60 personer, inberäknat personal för fonogramverksamheten. Utskottet är inte berett att nu ompröva förra årets beslut. Utskottet — som också hänvisar till det nyss nämnda samtidigt härmed avgivna betänkandet KrU 1986/87:17, vari utskottet tillstyrker en av regeringen föreslagen precisering och begränsning av Svenska rikskonserters fonogramproduktion — avstyrker motionsyrkandet och tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning.

I detta sammanhang behandlar utskottet även två i det närmaste likalydande motioner — Kr243 (fp, c, vpk) och Kr274 (s) — om ett folkmusik- och dansår 1990. I båda motionerna framhålls behovet av samhällsstöd för genomförandet och i en av dem, Kr243, yrkas att 200 000 kr. skall anvisas för förberedelserna.

Då utskottet förra året behandlade motioner om ett Folkmusikens år 1988 (KrU 1985/86:22 s. 6) uttalade utskottet att det är angeläget att svensk folkkultur på sång-, musik- och dansområdet bevaras och levandegörs. Utskottet erinrade också om att intresset för folkmusik och folkdans ökat kraftigt sedan början av 1970-talet. Statens insatser för folkmusik och folkdans sker främst genom studieförbundens bidrag till kulturverksamhet. Denna verksamhet har ökat de senaste åren.

Som utskottet framhöll förra året är det organisationerna själva som bäst kan bedöma angelägenheten av ett folkmusikens år och hur ett sådant temaår skulle kunna genomföras. Utskottet vill härutöver tillägga att folkmusiken under det pågående arbetet på den förestående musikreformen har ägnats betydande uppmärksamhet av Cemus (se bl. a. SOU 1985:56 s. 27 och 67).

Det finns därför anledning räkna med att folkmusik och folkdans kommer att få den plats i Svenska rikskonserters verksamhet som motsvarar

dess betydelse. Utskottet är — med beaktande av att det i motionerna anges att förslaget om ett folkmusik- och dansår 1990 presenterats för kulturministern — inte berett att i detta sammanhang föreslå riksdagen att anvisa medel för förberedelserna av ett temaår enligt motionsförslagen. Motionerna avstyrks således.

Utskottet hemställer

1. beträffande *vissa uttalanden om Svenska rikskonserters verksamhet m. m.*
att riksdagen beslutar att vad som i proposition 1986/87:100 anförs om Svenska rikskonserter och om stödet till arrangörer och frilansartister inte skall föranleda något uttalande,

2. beträffande *pensionsbestämmelser*
att riksdagen godkänner att de anställda vid Svenska rikskonserter omfattas av statens allmänna tjänstepensionsreglemente (1959:287),

3. beträffande *medelsanvisningen*
att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 och med avslag på motion 1986/87:Kr265 yrkande 6 till *Bidrag till Svenska rikskonserter* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 21 748 000 kr.,

4. beträffande ett *folkmusik- och dansår*
att riksdagen avslår motionerna 1986/87:Kr243 och 1986/87:Kr274.

6. Bidrag till regional musikverksamhet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt F 17 (s. 363) och hemställer

att riksdagen till *Bidrag till regional musikverksamhet* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 61 500 000 kr.

7. Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner

Regeringen har under punkt F 18 (s. 364—366) föreslagit riksdagen att till Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner för budgetåret 1987/88 anvisa ett förslagsanslag av 240 470 000 kr.

Motioner

I motion 1986/87:Kr218 av Rune Jonsson m. fl. (s) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om Skådebanan i Z- och Y-län.

I motion 1986/87:Kr265 av Ingrid Sundberg m. fl. (m) yrkas, såvitt nu är i fråga,

8. att riksdagen till Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 236 970 000 kr.

Från anslaget utgår statsbidrag till teater-, dans- och musikinstitutioner samt regionala skådebanor. En av förutsättningarna för bidrag är att regeringen förklarat institutionen berättigad till sådant.

Statsbidraget utgår i form av grundbidrag och för teater-, dans- och musikinstitutioner även i form av tilläggsbidrag. Underlaget för beräkningen av grundbidraget utgörs av det antal grundbelopp som varje år fastställs för institutionen eller den regionala skådebanan. Enligt beslut av regeringen är för närvarande 24 teater- och dansinstitutioner, 10 musikinstitutioner och 7 regionala skådebanor berättigade till bidrag. Statens kulturråd fördelar såväl grundbidragen som tilläggsbidragen. För regional teaterverksamhet främst för barn och ungdom utgår bidrag till Hallands, Skaraborgs och Jämtlands län. Dessa län har inte någon egen länsteater.

Utskottet ställde sig förra året bakom en av regeringen förordad utbyggnad under en treårsperiod, budgetåren 1986/87—1988/89, av stödet till bl. a. de regionala teater- och dansinstitutionerna (KrU 1985/86:18 s. 48). I enlighet härmed beräknas ytterligare 15 grundbelopp för små regionala teater- och dansinstitutioner. Därutöver beräknas ytterligare 5 grundbelopp som är avsedda till en nystartad ensemble i Sundsvall, som utgör en del av regionteatern i Västernorrland.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag i denna del, liksom förslag om stöd till de tre län som inte har någon egen länsteater.

Kulturministern anför att han för närvarande inte är beredd att föreslå någon förändring av antalet grundbelopp för regionala skådebanor och musikinstitutioner.

Frågan om stödet till sådana skådebanor tas upp i två motioner. Innevarande budgetår har sju regionala skådebanor tillhopa 62 grundbelopp. Av dessa har 37 tilldelats Stiftelsen Skådebanan i Stockholms län. Övriga skådebanor har 3, 4 eller 5 grundbelopp.

I motion Kr265 (m) föreslås att några medel inte skall beräknas nästa budgetår för de regionala skådebanornas verksamhet (yrkande 8). Anslaget föreslås därför minskas med 4 500 000 kr. Som en kompensation för det bortfall i marknadsföringen förslaget skulle innebära, föreslår motionärerna att 1 milj. kr. skall anvisas för att fördelas av statens kulturråd till regionala och lokala teaterinstitutioner för marknadsföringsåtgärder. Förslagen innebär således enligt motionärerna en nettobesparing av 3 500 000 kr. Enligt den beräkningsgrund som propositionen bygger på blir besparingen något större eller ytterligare ca 338 000 kr.

I motion Kr218 (s) framställs ett yrkande med en annan inriktning. Motionärerna vill att Skådebanan i Z- och Y-län, som bildats av LO- och TCO-distrikten i länen, skall tilldelas det antal grundbelopp som fordras för att kunna genomföra planerad verksamhet.

Det nuvarande statliga stödet till Skådebanan — Stiftelsen Riksskådebanan och sju regionala skådebanor — infördes fr. o. m. budgetåret 1978/79 efter ett utredningsarbete av kulturrådet (prop. 1977/78:100 bil. 12 s. 41, KrU 1977/78:18, rskr. 1977/78:153). Därvid framhölls bl. a. att Skådebanans möjligheter att samordna publikarbetet i regionerna och att göra sär-

skilda insatser för att intressera nya grupper att delta i kulturlivet motiverar ett stöd från samhället. Mot nu angivna bakgrund och med hänsyn till den värdefulla insats som görs av bl. a. de regionala skådebanorna kan utskottet inte biträda kravet i motion Kr265 på att dessa inte skulle få stöd i form av bidrag till grundbelopp under nästa budgetår. Som en följd härav avstyrks också att medel till en särskild anslagspost för marknadsföringsåtgärder anvisas.

Med hänsyn till budgetsituationen anser sig utskottet inte kunna förorda att för nästa budgetår medel anvisas under detta anslag utöver vad regeringen föreslagit och detta har heller inte yrkats i motion Kr218. Ett villkor för att få statsbidrag är att den regionala skådebanan får bidrag från kommun eller landstingskommun. Som framgår av det föregående ankommer det på regeringen att besluta om en institution skall vara bidragsberättigad och på statens kulturråd att fördela de grundbelopp som medelsanvisningen ger utrymme för. Utskottet anser på grund av det anförda att motionen bör avstyrkas.

Utskottet hemställer

1. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 och med avslag på motion 1986/87:Kr265 yrkande 8 till *Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 240 470 000 kr.,

2. beträffande *grundbidrag till viss regional skådebana*

att riksdagen avslår motion 1986/87:Kr218.

8. Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper

Regeringen har under punkt F 19 (s. 366—367) föreslagit riksdagen att till Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper för budgetåret 1987/88 anvisa ett reservationsanslag av 35 675 000 kr.

Motioner

I motion 1986/87:Kr227 av Bo Nilsson m. fl. (s) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om motiven för och behovet av ökade anslag till Skånska teaterns verksamhet.

I motion 1986/87:Kr230 av Alexander Chrisopoulos m. fl. (vpk) yrkas, såvitt nu är i fråga,

1. att riksdagen under anslaget Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper upptar ett i förhållande till regeringens förslag med 5 000 000 kr. förhöjt belopp.

I motion 1986/87:Kr265 av Ingrid Sundberg m. fl. (m) yrkas, såvitt nu är i fråga,

9. att riksdagen till Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 33 675 000 kr.

I motion 1986/87:Kr316 av Siw Persson m. fl. (fp) yrkas, såvitt nu är i fråga, — med hänvisning till vad som anförts i motion 1986/87:A490 —

3. att riksdagen hos regeringen begär att statens kulturråd i sin fördelning av anslaget till fria teater- och musikgrupper möjliggör för Skånska teatern att fortsätta sin verksamhet.

Utskottet

Anslaget uppgår för innevarande budgetår till 33 675 000 kr. Regeringen föreslår en höjning av anslaget med 2 milj. kr. för nästa budgetår till 35 675 000 kr.

Enligt motion Kr265 (m) bör någon uppräkning av anslaget inte ske (yrkande 9). Motionärerna menar att detta område under tidigare år blivit väl tillgodosett.

I motion Kr230 (vpk) yrkas däremot en uppräkning av anslaget med 5 milj. kr. utöver vad regeringen föreslagit (yrkande 1). Motionärerna utvecklar närmare sin syn på värdet av de fria gruppernas arbete.

Kulturministern anslöt sig förra året utan erinran från utskottets sida till kulturrådets uppfattning att det behövdes en resursförstärkning för teater- och dansgrupperna och uttalade att det bör vara en strävan att under en treårsperiod uppnå en av rådet föreslagen anslagsnivå, nämligen en total ökning av 9 milj. kr. Efter förslag i propositionen tillstyrkte kulturutskottet i sitt av riksdagen godkända betänkande KrU 1985/86:18 att för innevarande budgetår anslaget höjdes med 5 milj. kr. Höjningen var avsedd för teater- och dansgrupperna. De fria gruppernas ekonomiska situation är fortfarande besvärande. Motionerna speglar detta förhållande.

Mot bakgrund av det anförda tillstyrker utskottet förslaget i propositionen att för nästa budgetår görs en uppräkning av anslaget för att stödet till teater- och dansgrupper skall kunna ökas. Med beaktande av budgetsituationen bör uppräkningen bestämmas till det belopp som regeringen föreslår. Det sagda innebär att motion Kr230 yrkande 1 och motion Kr265 yrkande 9 avstyrks.

I två motioner, Kr227 (s) och Kr316 (fp) yrkande 3, tas upp frågan om behovet av ett ökat stöd till Skånska teatern i Landskrona. Utskottet hänvisar till den utförliga redovisningen för teaterns verksamhet som ges i motionerna.

Kulturrådet har nyligen — under förutsättning att riksdagen antar regeringens budgetförslag — fördelat huvuddelen av resurserna under anslaget för nästa budgetår. Det högsta verksamhetsbidraget — 1 500 000 kr. — har gått till två av de fria teatergrupperna, nämligen Skånska teatern och Folkoperan. Kulturrådet har, enligt vad utskottet inhämtat, också beslutat att — för fördelning senare i vår — reservera 700 000 kr. för regionala insatser. Myndigheten har i sammanhanget konstaterat att några av landets äldsta och kulturpolitiskt viktigaste grupper utanför Stockholm brottas med stora problem. Utskottet anser att det måste ankomma på kulturrådet att fördela medlen under anslaget utan att riksdagen uttalar sig i fråga om prioriteringen mellan de olika grupperna. Motionsyrkandena bör därför inte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Utskottet hemställer

1. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 och med avslag på motion 1986/87:Kr230 yrkande 1 och motion 1986/87:Kr265 yrkande 9 till *Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 35 675 000 kr.,

2. beträffande *stöd till Skånska teatern*

att riksdagen avslår motion 1986/87:Kr227 och motion 1986/87:Kr316 yrkande 3.

9. Bidrag till Musikaliska akademien

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt F 20 (s. 367) och hemställer

att riksdagen till *Bidrag till Musikaliska akademien* för budgetåret 1987/88 anvisar ett anslag av 1 646 000 kr.

10. Vissa bidrag till teater-, dans- och musikverksamhet

Regeringen har under punkt F 21 (s. 368—369) föreslagit riksdagen att till Vissa bidrag till teater-, dans- och musikverksamhet för budgetåret 1987/88 anvisa ett reservationsanslag av 10 848 000 kr.

Motioner

I motion 1986/87:Kr202 av Karl Boo (c) och Marianne Karlsson (c) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna nödvändigheten av att staten påtar sig det ekonomiska ansvaret för Vadstena-akademien med minst 50 % och att statens bidrag bör garanteras uppgå till 700 000 kr. i fast penningvärde.

I motion 1986/87:Kr230 av Alexander Chrisopoulos m. fl. (vpk) yrkas, såvitt nu är i fråga,

2. att riksdagen under anslaget Vissa bidrag till teater-, dans- och musikverksamhet upptar ett i förhållande till regeringens förslag med 2 000 000 kr. förhöjt belopp avseende Arrangerande musikföreningar.

I motion 1986/87:Kr237 av Jan-Erik Wikström m. fl. (fp,m,c,vpk) yrkas att riksdagen till Vissa bidrag till teater-, dans- och musikverksamhet för orkesterverksamheten vid Drottningholmsteatern för budgetåret 1987/88 anvisar 500 000 kr. utöver regeringens förslag.

I motion 1986/87:Kr265 av Ingrid Sundberg m. fl. (m) yrkas, såvitt nu är i fråga,

10. att riksdagen till Vissa bidrag till teater-, dans- och musikverksamhet för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 9 567 000 kr.

I motion 1986/87:Kr273 av förste vice talman Ingegerd Troedsson m. fl. (m,s,fp) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om stöd till Ulriksdals slottsteater — Confidencen.

Under anslaget finns f. n. sex anslagsposter. Regeringens förslag innebär att medel för en av anslagsposterna, nämligen Bidrag till Svenska tonsättares internationella musikbyrå (STIM) för informationsverksamhet om svensk musik fr. o. m. nästa budgetår skall beräknas under anslaget Stöd till fonogram och musikalier (G 3). Som en följd härav föreslås totalt sett en viss minskning av förevarande anslag, trots att alla de övriga fem anslagsposterna föreslås få en medelsuppräkning.

En av anslagsposterna avser *Stiftelsen Riksskådebanan* för verksamheten. Anslagsposten föreslås bli uppräknad med 37 000 kr. till 1 281 000 kr.

I motion Kr265 (m) föreslås att bidraget skall avvecklas fr. o. m. nästa budgetår (yrkande 10).

Utskottet hänvisar till vad som anförts under punkt 7 (s. 8) i det föregående om Skådebanans verksamhet. Bidrag till Riksskådebanan har utgått i mer än 20 år och verksamheten är väl etablerad. Med hänvisning härtill avstyrker utskottet motionsyrkandet och tillstyrker propositionen i motsvarande del.

Från anslaget utgår också bidrag till *Stiftelsen Drottningholms teatermuseum* för föreställningsverksamheten. För detta ändamål föreslås efter en uppräkning med 3 % ett bidrag om 2 851 000 kr.

I motion Kr237 (fp,m,c,vpk) anförs att frågan om en fastare form för den till Drottningholmsteatern knutna orkesterverksamheten lämnas helt öppen i budgetpropositionen (se anslaget Bidrag till Svenska rikskonserter: bil. 10 s. 359). Motionärerna hänvisar vidare till kulturutskottets tidigare behandling av frågan. Med anledning av en motion förra året underströk utskottet i sitt av riksdagen godkända betänkande KrU 1985/86:18 (s. 51) betydelsen av orkesterverksamheten och att den tillförsäkras resurser. Utskottet förutsatte att orkestern i framtiden skulle ges utökade resurser. I förra årets motioner framhölls att orkestern nu är anställd endast omkring en månad varje sommar och att möjligheterna till konstnärligt utvecklingsarbete är små och att en mängd erbjudanden om framträdanden från Sverige och utlandet inte kan antas av tidsskäl. I den nu aktuella motionen yrkas — under hänvisning till tidigare ställningstagande av utskottet — att riksdagen till orkesterverksamheten vid Drottningholmsteatern skall anvisa 500 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit.

Centrala musikkommittén (Cemus) räknade i sitt betänkande (SOU 1985:56) Sveriges Musikråd med att 500 000 kr. skulle avsättas för en specialensemble. Medlen skulle användas för att deltidsanställa kärnan i en Drottningholmsensemble för äldre musik på tidstrogna instrument. I proposition 1985/86:114 (s. 13) uttalade kulturministern — i ett avsnitt om finansieringen av Svenska rikskonserter — att han inte hade några principiella invändningar när det gäller en Drottningholmsensemble men att beloppets storlek borde fixeras i samband med en samlad bedömning av anslagsdispositionen. Riksdagen godkände vad kulturministern förordat i fråga om finansieringen (KrU 1985/86:22, rskr. 1985/86:330).

I årets budgetproposition redovisas ett andra betänkande av Cemus nämligen (Ds U 1986:8) Samspel med Svenska rikskonserter. I betänkandet dis-

kuteras möjligheterna att inom ramen för Svenska rikskonserters centrala musikproduktion engagera en barockensemble. Kulturministern anför att detta i sig är en fråga för den nya institutionen, som skall ha frihet att själv bestämma på vilket sätt tillgängliga medel för musikproduktion skall användas, särskilt så länge det inte är fråga om en fast barockensemble och ett långvarigt engagemang. En barockensemble som engageras på det sätt Cemus föreslår kommer självklart att ha sin främsta anknytning till Drottningholmsteatern, anför kulturministern.

Utskottet anser att i enlighet med vad utskottet uttalade förra året Drottningholmsteaterns orkesterverksamhet bör tillförsäkras resurser och att dessa bör utökas. Vad utskottet i detta sammanhang kan göra är att med anledning av motionen beräkna ökade medel till den aktuella anslagsposten. Denna bör — utöver vad regeringen föreslagit — räknas upp med det belopp som anges i motionen, dvs. 500 000 kr.

Det sagda innebär att medelsanvisningen med anledning av propositionen och motion Kr237 bör bestämmas till 3 351 000 kr.

För nästa budgetår föreslås en viss förstärkning av stödet till *Stiftelsen Internationella Vadstena-akademien för kurs- och föreställningsverksamheten.* Regeringen föreslår således att anslagsposten för ändamålet höjs från 399 000 kr. till 451 000 kr.

Det yrkas i motion Kr202 (c) att staten skall påta sig det ekonomiska ansvaret för Vadstena-akademien med minst 50 % och att statens bidrag bör garanteras uppgå till minst 700 000 kr. i fast penningvärde.

Utskottet, som fått en närmare redovisning för Vadstena-akademiens aktuella verksamhet, ansluter sig till den bedömning som ligger bakom regeringsförslaget och yrkandet i motionen, nämligen att verksamheten är av sådant värde att det är befogat med ett ökat statligt stöd till anslagsposten för ändamålet. Utskottet anser det dock inte vara möjligt att förorda en medelsanvisning som överstiger den av regeringen föreslagna eller att utfärda en garanti rörande anslagspostens storlek. Motionen avstyrks således.

Anslagsposten *Arrangerande musikföreningar* uppgår för innevarande budgetår till 3 764 000 kr. En treprocentig uppräkning till 3 877 000 kr. föreslås i budgetpropositionen. I motion Kr230 (vpk) föreslås en ytterligare uppräkning med 2 milj. kr. till 5 877 000 kr. Syftet med den föreslagna anslagsuppräkningen är att öka antalet arbetstillfällen för frilansmusiker.

Med hänsyn till budgetsituationen anser sig utskottet inte kunna förorda en medelsanvisning som överstiger den av regeringen föreslagna. Motionsyrkandet avstyrks därför (yrkande 2).

I motion Kr273 (m, s, vpk) tas upp frågan om stöd till *Ulriksdals slottsteater — Confidencen.*

Confidencen Rediviva — Ulriksdals slottsteaters vänförening — bildades 1981. Vid bildandet uttalades bl. a. att vänföreningen skulle ha till mål att verka för att kvalitetsmässigt högtstående sceniska kulturarrangemang åter skulle kunna börja genomföras på Confidencen. Slottsteatern har sedan nämnda år i olika etapper undergått en omfattande renovering. Vänföreningen ordnar under sommarhalvåret konsert-, teater- och dansarrangemang. Förra året erhöll vänföreningen anslag från Stockholms läns

landsting och Solna kommun med sammanlagt 90 000 kr. Föreningen har också fått bidrag från företag och sammanslutningar för föreställningsverksamheten.

I motionen framhålls att verksamheten har en mycket hög kvalitet — såväl om man ser på repertoaren som de medverkande — och att det nu synes naturligt att ett mera regelbundet stöd till teaterverksamheten ges av staten, lämpligen från anslagsposten Arrangerande musikföreningar.

Utskottet vill beträffande denna anslagspost anföra följande. Kulturrådet fördelar medlen. Riksdagen och regeringen har inte närmare preciserat vilka kriterier som skall vara uppfyllda för att stöd skall kunna utgå från anslagsposten. Kulturrådet tillämpar följande riktlinjer för stödet. Bidraget skall användas till kostnader som är direkt förknippade med engagemang av i Sverige bosatta yrkesverksamma frilansmusiker och grupper. Kommun eller landsting förutsätts gå in med minst samma belopp som kulturrådet. Med en arrangerande musikförening menas förening vars primära uppgift är att vara arrangör och som har en omfattande, permanent och regelbunden offentlig konsertverksamhet.

Utskottet har inhämtat att Confidencen Rediviva för verksamheten år 1985 erhållit ett mindre bidrag från kulturrådet. Då det gäller frågan om stöd från den här aktuella anslagsposten under nästa budgetår vill utskottet framhålla att det bör ankomma på kulturrådet att göra nödvändiga prioriteringar mellan de ansökningar som kommer in. Den omständigheten att Confidencen Rediviva — utöver upprustningen av slottsteatern — genom den årliga föreställningsverksamheten på teatern gör en värdefull insats för att ta till vara det svenska kulturarvet måste, eftersom resurserna är begränsade, vägas mot andra angelägna bidragsbehov. Det redovisade ställningstagandet leder till slutsatsen att motionen inte bör föranleda någon riksdagens åtgärd.

Utskottet hemställer

1. beträffande *beräknande av medel för Stiftelsen Riksskådebanan för verksamheten*
att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 och med avslag på motion 1986/87:Kr265 yrkande 10 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget skall beräknas 1 281 000 kr.,

2. beträffande *beräknande av medel för Stiftelsen Drottningholms teatermuseum för föreställningsverksamheten*
att riksdagen med anledning av proposition 1986/87:100 och motion 1986/87:Kr237 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget skall beräknas 3 351 000 kr.,

3. beträffande *beräknande av medel för Stiftelsen Internationella Vadstena-akademien för kurs- och föreställningsverksamheten*
att riksdagen med anledning av proposition 1986/87:100 och med avslag på motion 1986/87:Kr202 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget skall beräknas 451 000 kr.,

4. beträffande *beräknande av medel för Arrangerande musikföreningar*
att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 och med avslag på motion 1986/87:Kr230 yrkande 2 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget skall beräknas 3 877 000 kr.,

5. beträffande *Ulriksdals slottsteater — Confidencen*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Kr273,

6. beträffande *medelsanvisningen*
att riksdagen med anledning av proposition 1986/87:100 och motion 1986/87:Kr237 i motsvarande del samt med avslag på motionerna 1986/87:Kr202, 1986/87:Kr230 yrkande 2 och 1986/87:Kr265 yrkande 10, samtliga motioner i motsvarande del, till *Vissa bidrag till teater-, dans- och musikverksamhet* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 11 348 000 kr.

Bibliotek

11. Bidrag till folkbibliotek

Regeringen har under punkt F 22 (s. 370—371) föreslagit riksdagen att till Bidrag till folkbibliotek för budgetåret 1987/88 anvisa ett reservationsanslag av 13 584 000 kr.

Motioner

I motion 1986/87:Kr231 av Lars Werner m. fl. (vpk) yrkas, såvitt nu är i fråga,

1. att riksdagen hos regeringen begär förslag till en bibliotekslag i enlighet med vad i motionen anförts,

2. att riksdagen under anslaget Bidrag till folkbibliotek upptar ett i förhållande till regeringens förslag med 3 000 000 kr. förhöjt belopp avseende inköp av litteratur på invandrar- och minoritetsspråk.

I motion 1986/87:Kr265 av Ingrid Sundberg m. fl. (m) yrkas, såvitt nu är i fråga,

11. att riksdagen till Bidrag till folkbibliotek för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 10 401 000 kr.

Utskottet

Från anslaget utgår under sex anslagsposter bidrag till folkbibliotek.

Utskottet tillstyrker att tredje och sista etappen av den *omfördelning från lokalt till regionalt biblioteksstöd* som riksdagen beslutat om (prop. 1984/85:141, KrU 1984/85:21, rskr. 1984/85:392) genomförs nästa budgetår. I enlighet härmed bör medel föras över från anslagsposten Lokal biblioteksverksamhet till anslaget F 23 Bidrag till regional biblioteksverksamhet. Medel motsvarande statsbidraget till 35 grundbelopp till länsbiblioteken bör överföras. Under nämnda anslag behandlas frågan om dispositionen av de överförda medlen.

Utskottet anser i likhet med kulturministern att det är angeläget att *Stiftelsen Svenska barnboksinstitutet* får en förstärkning till den löpande verksamheten. Utöver viss uppräkning för prisutvecklingen bör anslagsposten därför tillföras ytterligare 100 000 kr.

För *Inköp av litteratur på invandrar- och minoritetsspråk* beräknas i budgetpropositionen en treprocentig uppräkning till 2 122 000 kr. I motion Kr231 (vpk) föreslås att för ändamålet skall beräknas 5 122 000 kr. (yrkande 2).

I ett särskilt avsnitt i proposition 1984/85:141 (s. 95—98) gjorde föredragande statsrådet ingående överväganden rörande stödbehovet på detta område. Han konstaterade att kommunerna har ökat sitt kulturella ansvarstagande för invandrargrupperna och funnit former för sin service till dessa grupper. Han bedömde att behovet av ekonomisk stimulans till kommunerna inte var lika uttalat som vid tidpunkten för bidragets inrättande. Medelsberäkningen gjordes mot denna bakgrund.

Utskottet anslöt sig i KrU 1984/85:21 (s. 40) till övervägandena i propositionen och beaktade därvid att det skulle finnas viss möjlighet att omfördela vissa medel mellan bidragsändamål under anslaget.

Med hänvisning till de överväganden som i enlighet med det sagda gjordes våren 1985 avstyrker utskottet motionen i här aktuell del och tillstyrker regeringens medelsberäkning.

Våren 1985 godkände riksdagen principer för statligt stöd till etablering av *arbetsplatsbibliotek* (KrU 1984/85:21 s. 31—33). För innevarande budgetår har beräknats 3 090 000 kr. för ändamålet. I budgetpropositionen föreslås en uppräkning av anslagsposten med 3 % till 3 183 000 kr.

Under hänvisning till sitt tidigare ställningstagande tillstyrker utskottet regeringens förslag och avstyrker motion Kr265 (m) i denna del (yrkande 11). Motionärerna anser att medel inte skall beräknas för bidrag till arbetsplatsbibliotek.

Motionärerna bakom motion Kr231 vill också att riksdagen skall hemställa om förslag till en *bibliotekslag*. De utvecklar närmare skälen för sitt förslag.

Utskottet avstyrkte med en mycket utförlig motivering våren 1985 att en bibliotekslag införs (KrU 1984/85:21 s. 12—15). Riksdagen anslöt sig till utskottets ställningstagande i juni 1985. Enligt utskottets mening har det under tiden därefter inte inträffat någon omständighet som ger anledning till en ändrad bedömning av frågan. Utskottet avstyrker därför motion Kr231 i denna del (yrkande 1).

Utskottet hemställer

1. beträffande *beräknande av medel för Inköp av litteratur på invandrar- och minoritetsspråk*
att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 och med avslag på motion 1986/87:Kr231 yrkande 2 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget skall beräknas 2 122 000 kr.,

2. beträffande *beräknande av medel för Arbetsplatsbibliotek*
att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 och med avslag på motion 1986/87:Kr265 yrkande 11 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget skall beräknas 3 183 000 kr.,

3. beträffande *medelsanvisningen*
att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 och med avslag på motion 1986/87:Kr231 yrkande 2 i motsvarande del och motion 1986/87:Kr265 yrkande 11 i motsvarande del till *Bidrag till folkbibliotek* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 13 584 000 kr.,

4. beträffande *bibliotekslag*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Kr231 yrkande 1.

12. Bidrag till regional biblioteksverksamhet

Regeringen har under punkt F 23 (s. 371—372) föreslagit riksdagen att till Bidrag till regional biblioteksverksamhet för budgetåret 1987/88 anvisa ett förslagsanslag av 22 477 000 kr.

Motioner

I motion 1986/87:Kr231 av Lars Werner m. fl. (vpk) yrkas, såvitt nu är i fråga,

3. att riksdagen hos regeringen begär förslag till inriktning och omfattning av lånecentrals- och depåbiblioteksfunktionerna i enlighet med vad i motionen framförts, innefattande avtal mellan staten och värdkommunerna för dessa funktioner.

I motion 1986/87:Kr242 av Margareta Mörck m. fl. (fp) yrkas att riksdagen i enlighet med vad som i motionen anförts om lånecentralsverksamhet och depåbibliotek, till Bidrag till regional biblioteksverksamhet för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 23 477 000 kr.

I motion 1986/87:Kr275 av Gustav Persson (s) och Arne Gadd (s) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av statsbidrag till Dag Hammarskjöldbiblioteket som en resurs för information om fred och nedrustning.

Utskottet

Under anslaget finns två anslagsposter, nämligen ett benämnt Länsbibliotek och ett benämnt Lånecentraler med depåfunktion vid Malmö, Stockholms och Umeå stadsbibliotek. Underlaget för statsbidrag till kostnaden för länsbiblioteken utgörs av grundbelopp. Medel till 217 grundbelopp har beräknats för innevarande budgetår. Utskottet har under anslaget Bidrag till folkbibliotek (F 22) uttalat sig för att medel motsvarande 35 grundbelopp överförs från nämnda anslag till det regionala biblioteksstödet. Kulturministern anför att — till fullföljande av den treårsplan för omfördelning från lokalt till regionalt biblioteksstöd som riksdagen har beslutat om — länsbiblioteken bör tillföras nämnda antal grundbelopp nästa år. För anslagsposten beräknas 17 533 000 kr.

Med hänvisning till pågående förhandlingar — utskottet återkommer till dessa i det följande — föreslås endast viss uppräkning med hänsyn till prisutvecklingen av anslagsposten till lånecentralerna. Anslagsposten beräknas till 4 944 000 kr.

I två motioner, Kr231 (vpk) yrkande 3 och Kr242 (fp), framställs förslag som med viss förenkling sammanfattningsvis kan beskrivas på det sättet att de syftar till att förstärka stödet till *lånecentralerna* — och till *depåfunktionen* hos dessa — genom främst omfördelning av statsbidragen till länsbib-

lioteken. Motionärernas syfte är att därigenom få till stånd en bättre service gentemot de kommunala folkbiblioteken än vad som enligt deras mening kan bedömas bli följden av ett avtal på grundval av de förhandlingar som nu pågår mellan staten och värdkommunerna för lånecentralerna och där utgångspunkten är att staten inte skall göra några åtaganden utöver nuvarande anslagsnivå. Beträffande det närmare innehållet i motionerna hänvisar utskottet till dessa och till framställningen i det följande.

Som framgår av det föregående är Malmö, Stockholms och Umeå kommuner huvudmän för verksamheten vid lånecentralerna och depåbiblioteken. Värdkommunerna håller lokaler och personal för verksamheten samt ställer sitt mediebestånd till förfogande för fjärrlån till andra folkbibliotek i landet. Staten ersätter kommunerna med ett i förväg fastställt statsbidrag för de kostnader verksamheten medför. Anledningen till att statsbidrag utgår är att lånecentralerna avlastar de allmänna forskningsbiblioteken från fjärrlån av viss litteratur. I viss utsträckning har de statliga medlen använts för kompletterande medieinköp, i regel referensverk och sådan litteratur som inte finns på länsbiblioteken och som dessa inte själva har behov av att köpa in. För inköp av litteratur på invandrar- och minoritetsspråk får lånecentralerna bidrag från medel som anvisas under anslaget Bidrag till folkbibliotek (F 22). Sedan början av 1980-talet har de tre lånecentralerna också funktionen som depåbibliotek, envar inom sin geografiska region; de kommunala biblioteken kan sända in böcker som de inte själva har användning för men som kan behövas i andra bibliotek.

Enligt vad som anfördes i proposition 1984/85:141 om litteratur och folkbibliotek (s. 89) borde formerna för lånecentrals- och depåbiblioteksverksamheten samt övriga villkor för verksamheten efter förhandlingar regleras mellan staten och de tre värdkommunerna. På hemställan av kulturutskottet lämnade riksdagen detta ställningstagande utan erinran (KrU 1984/85:21 s. 30, rskr. 1984/85:392). I oktober 1985 uppdrog regeringen åt statens förhandlingsnämnd att förhandla med de tre kommunerna om villkoren för verksamheten. Utgångspunkten för förhandlingsuppdraget är vad kulturministern uttalade i ovannämnda proposition (s. 90) om att statsbidraget skall ligga fast på ungefär nuvarande nivå.

Inom kulturrådet har en utredning gjorts syftande till en strukturrationalisering av verksamheten med lånecentraler och depåbibliotek. Enligt vad utskottet inhämtat förs förhandlingarna från statens sida utifrån innehållet i kulturrådets utredning.

Som framgår av den föregående redovisningen lämnade riksdagen på hemställan av utskottet våren 1985 utan erinran ett uttalande i proposition 1984/85:141 om litteratur och folkbibliotek av innehåll att en reglering av lånecentrals- och depåbiblioteksverksamheten skulle ske genom förhandlingar med de tre kommuner som är huvudmän för verksamheten. Enligt utskottets mening bör riksdagen — som redan i 1986 års budgetproposition informerades om att statens förhandlingsnämnd fått ett förhandlingsuppdrag på området — inte föregripa de pågående förhandlingarna. Motionsyrkandena avstyrks därför. Utskottet vill i sammanhanget framhålla vikten av att invandrarna får en god service genom lånecentralerna. Med hänsyn till det anförda och då utskottet inte har något att erinra mot regeringens förslag till medelsanvisning — vilket bl. a. innebär att medel beräknas för

bidrag till ytterligare 35 grundbelopp till länsbiblioteken — tillstyrker utskottet propositionsförslaget.

I detta sammanhang behandlar utskottet motion Kr275 (s) om statsbidrag till *Dag Hammarskjöldbiblioteket* i Uppsala. Biblioteket tillkom 1966 på kommunalt initiativ för att hedra Dag Hammarskjölds minne. Biblioteket, som utgör en del av Uppsala stadsbibliotek, är ett specialbibliotek för mellanfolkliga frågor och samarbetssträvanden samt officiellt ett depåbibliotek för tryckt FN-material. Biblioteket fyller också en uppgift som lånecentral för det övriga landet beträffande speciallitteratur om FN och internationell politik. Som en följd härav har biblioteket tilldelats ett grundbelopp, vilket för nästa budgetår motsvarar ett preliminärt statsbidrag av ca 70 000 kr.

I motionen framhålls att merparten av biblioteksutnyttjarna är universitetsstuderande med inriktning på internationella frågor. Vidare framhålls bl. a. att biblioteket är en viktig resurs för folkrörelsernas informationsarbete om fred och nedrustning. Motionärerna anser att det finns skäl för statsbidrag till bibliotekets verksamhet så att det blir bl. a. möjligt med ett ökat öppethållande.

Utskottet vill för sin del erinra om att det ankommer på statens kulturråd att fördela grundbeloppen.

Utskottet är inte berett att i detta sammanhang förorda ett särskilt statsbidrag på grund av den särskilda ställning biblioteket intar i enlighet med vad som ovan redovisats. Sistnämnda omständighet i förening med det faktum att biblioteket i stor utsträckning utnyttjas av forskare gör emellertid som utskottet framhöll förra året (KrU 1985/86:18 s. 56) att det framdeles kan finnas skäl att överväga vem som skall ha huvudmannaskapet för biblioteket.

Vad utskottet anfört i det föregående innebär att motionen avstyrks.

Utskottet hemställer

1. beträffande *lånecentraler och depåbibliotek, m.m.*

att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 avslår motionerna 1986/87:Kr231 yrkande 3 och 1986/87:Kr242, båda motionerna i motsvarande del,

2. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 och med avslag på motionerna 1986/87:Kr231 yrkande 3 och 1986/87:Kr242, båda motionerna i motsvarande del, till *Bidrag till regional biblioteksverksamhet* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 22 477 000 kr.,

3. beträffande *Dag Hammarskjöldbiblioteket*

att riksdagen avslår motion 1986/87:Kr275.

Bild och form

13. Statens konstråd

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt F 24 (s. 373—374) och hemställer

att riksdagen till *Statens konstråd* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 2 622 000 kr.

14. Förvärv av konst för statens byggnader m. m.

Regeringen har under punkt F 25 (s. 374—375) föreslagit riksdagen att

1. godkänna vad som i propositionen anförts om beställningar av konst som föranleder utgifter under senare budgetår än budgetåret 1987/88,

2. till Förvärv av konst för statens byggnader m. m. för budgetåret 1987/88 anvisa ett reservationsanslag av 26 520 000 kr.

Motion

I motion 1986/87:Kr265 av Ingrid Sundberg m. fl. (m) yrkas, såvitt nu är i fråga,

12. att riksdagen till Förvärv av konst för statens byggnader m. m. för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 23 410 000 kr.

Utskottet

Från anslaget bekostas sådana förvärv av konst till statens byggnader och andra lokaler för statliga myndigheter som beslutas av statens konstråd. För ändamålet beräknas 23 410 000 kr. Vidare beräknas 3 110 000 kr. för bidrag till konstförvärv till folkparker och samlingslokaler.

Utskottet har ett antal gånger framhållit att bidragen till samlingslokaler och folkparker är viktiga för att stärka det lokala konstlivet (se senast KrU 1985/86:18 s. 57). Utskottet vidhåller sin uppfattning i detta avseende. Konst i allmänna samlingslokaler och folkparker likaväl som annan konst i offentliga miljöer ses av många människor, något som bidrar till en ökad konstförståelse. Det sagda innebär att utskottet avstyrker motion Kr265, såvitt däri föreslås att medel inte skall beräknas för detta ändamål (yrkande 12).

Utskottet har inte heller i övrigt något att erinra mot regeringens förslag till medelsanvisning.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen godkänner vad som i proposition 1986/87:100 anförts om beställningar av konst som föranleder utgifter under senare budgetår än budgetåret 1987/88,

2. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 och med avslag på motion 1986/87:Kr265 yrkande 12 till *Förvärv av konst för statens byggnader m. m.* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 26 520 000 kr.

15. Bidrag till Akademien för de fria konsterna

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt F 26 (s. 375) och hemställer

att riksdagen till *Bidrag till Akademien för de fria konsterna* för budgetåret 1987/88 anvisar ett anslag av 1 243 000 kr.

Regeringen har under punkt F 27 (s. 376—377) föreslagit riksdagen att till Vissa bidrag till bild och form för budgetåret 1987/88 anvisa ett reservationsanslag av 8 527 000 kr.

Motioner

I motion 1986/87:Kr265 av Ingrid Sundberg m. fl. (m) yrkas, såvitt nu är i fråga,

13. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om fördelning av bidrag under anslaget Vissa bidrag till bild och form.

I motion 1986/87:Kr301 av Olle Svensson m. fl. (s) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av statliga insatser för att garantera Svenskt barnbildarkivs framtid.

Utskottet

De medel som anvisas under anslaget utgår som verksamhetsbidrag till vissa organisationer m. fl. med uppgifter inom konstbildning och konstförmedling, formgivning m. m.

För innevarande budgetår utgår bidrag bl. a. till Konstfrämjandet med 4 895 000 kr. och till Sveriges konstföreningars riksförbund (SKR) med 1 351 000 kr. För nästa budgetår föreslås en uppräkning av anslagsposterna med 3 % eller således med 147 000 kr. resp. 40 000 kr.

I motion Kr265 (m) yrkas att riksdagen vid medelsberäkningen skall överföra den för Konstfrämjandet avsedda uppräkningen, 147 000 kr., till SKR (yrkande 13). Motionärerna anför som stöd för yrkandet att Konstfrämjandet under en följd av år gynnats vid en jämförelse med SKR.

Som utskottet framhöll senast förra året vid behandlingen av motsvarande motionsyrkande (KrU 1985/86:18 s. 59) bedriver Konstfrämjandet en mycket betydelsefull verksamhet som väl förtjänar att stödjas. Utskottet ser därför ingen anledning att föra över medel från Konstfrämjandet till SKR, vars bidrag för övrigt för budgetåret 1985/86 räknades upp med 20 % eller med 212 000 kr. för att förbundets verksamhet inom konstbildningsområdet skulle kunna stärkas.

Mot denna bakgrund avstyrker utskottet motionsförslaget.

En av anslagsposterna avser bidrag till Eskilstuna kommun för Svenskt barnbildarkiv. Arkivet samlar in bl. a. teckningar och målningar utförda av barn och ungdom i Sverige och utomlands. Bilderna katalogiseras och arkiveras. Arkivet utnyttjas för olika forskningsuppgifter, som syftar till att öka kunskaperna om barns bildskapande och om barns beteende. Beträffande verksamheten vid barnbildarkivet, som är en del av Barnkulturcentrum i Eskilstuna, hänvisar utskottet även till motion 1983/84:1670.

Under hänvisning till bl. a. den positiva syn på arkivets verksamhet som kulturutskottet tidigare gett uttryck åt (KrU 1983/84:18 s. 47), framställs i motion Kr 301 (s) ett yrkande av innehåll att det är angeläget att ökade statliga insatser görs för att barnbildarkivets framtid skall garanteras.

Med anledning av motionen vill utskottet framhålla att, sedan motionen väcktes, regeringen i proposition 1986/87:80 om forskning lagt fram förslag

om vissa ökade resurser till statens kulturråd för att myndigheten skall ha möjligheter att stödja angelägna forsknings- och utvecklingsbehov inom barn- och ungdomsområdet (bil. 6 s. 155). Kulturministern anför att bl. a. barnbildarkivet bör uppmärksammas. Även om de föreslagna ökade resurserna inte torde ge utrymme för någon väsentlig uppräkning av det statliga bidraget till barnbildarkivet bör dessa dock kunna bidra till att underlätta för Eskilstuna kommun att bibehålla det värdefulla arkivet. Utskottet anser med hänsyn till det anförda att motionen inte bör föranleda någon riksdagens åtgärd.

Utskottet hemställer

1. beträffande *beräknande av medel till Konstfrämjandet och Sveriges konstföreningars riksförbund*
att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 och med avslag på motion 1986/87:Kr265 yrkande 13 i motsvarande del beslutar att för dessa ändamål under anslaget skall beräknas 6 433 000 kr., varav till Konstfrämjandet 5 042 000 kr. och till Sveriges konstföreningars riksförbund 1 391 000 kr.,

2. beträffande *medelsanvisningen*
att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 och med avslag på motion 1986/87:Kr265 yrkande 13 i motsvarande del, till *Vissa bidrag till bild och form* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 8 527 000 kr.,

3. beträffande *Svenskt barnbildarkiv i Eskilstuna*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Kr301.

Arkiv

17. Riksarkivet och landsarkiven

Regeringen har under punkt F 28 (s. 378–380) föreslagit riksdagen att till Riksarkivet och landsarkiven för budgetåret 1987/88 anvisa ett förslagsanslag om 79 045 000 kr.

Motioner

I motion 1986/87:Kr205 av Gunnar Biörck i Värmdö (m) och Ingrid Sundberg (m) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om åtgärder till underlättande av medborgarnas möjligheter att efterforska sina "rötter" i det svenska samhället.

I motion 1986/87:Kr215 av Sigge Godin (fp) yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om verksamheten vid Svensk arkivinformation i Ramsele,

2. att riksdagen hos regeringen begär att statens kulturråds utredning Hur folkbibliotekens service till släkt- och hembygdsforskare kan göras effektivare avslutas under 1987.

I motion 1986/87:Kr220 av Iris Mårtensson m. fl. (s) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en översyn av beräkningsgrunderna för bidrag till folkrörelsearkiven.

I motion 1986/87:Kr223 av Bo Forslund m. fl. (s) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om svenskt lokalhistoriskt institut i Härnösand.

I motion 1986/87:Kr276 av Kristina Svensson (s) och Magnus Persson (s) yrkas att riksdagen hos regeringen anhåller att utredningen om vissa arkiv (ARKU) får i uppdrag att även behandla den framtida landsarkivorganisationen och lokalisering av landsarkiv alternativt landsarkivfilial till Karlstad.

I motion 1986/87:Kr277 av Alf Svensson (c) yrkas att riksdagen till riksarkivet anslår 814 000 kr. utöver vad regeringen har föreslagit för bl. a. anskaffning av brukskopior av mikrofilmade kyrkoskrivningshandlingar.

I motion 1986/87:Kr314 av Martin Olsson (c) och Görel Thurdin (c) yrkas — med hänvisning till vad som anförts i motion 1986/87:A491 — att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om åtgärder för en positiv utveckling av verksamheten vid Svensk arkivinformation i Ramsele (SVAR).

I motion 1986/87:Ub81 av Pär Granstedt m. fl. (c) yrkas, såvitt motionen hänvisas till kulturutskottet,

7. att riksdagen till lokalhistoriskt institut i Härnösand anvisar 300 000 kr.

Utskottet

År 1984 permanentades Svensk arkivinformation i Ramsele (SVAR). Institutionen utgör en särskild sektion inom riksarkivet. SVAR har till uppgift att tillgängliggöra arkivmaterial för forskning och undervisning, underlätta arkivens och bibliotekens service samt medverka till att säkerställa förstörelsehotat arkivmaterial av vitalt intresse. I detta syfte skall SVAR främst med hjälp av moderna medier producera kopior av arkivmaterial, registrera samt distribuera arkivinformation.

SVAR-sektionen har tre fasta tjänster och ett 20-tal lönebidragstjänster. Till detta kommer ett antal tillfälligt sysselsatta som har beredskapsarbete.

I tre motioner — Kr215 (fp), Kr277 (c) och Kr314 (c) — tas upp frågor om *resursförstärkning till SVAR*.

I korthet torde de krav som framställs i motionerna kunna beskrivas på följande sätt. De fasta resurserna vid SVAR är alltför begränsade och sektionen är alltför beroende av sysselsättningsmedel för att dess arbete skall kunna bedrivas med den kommersiella inriktning som varit avsedd. Det behövs en väsentlig ökning av investeringsmedel för att mikrokort, som är väsentliga för en effektiv verksamhet, skall kunna tas fram i tillräcklig utsträckning; mikrokorten framställs genom klippning och montering av 16 mm film som konverterats från 35 mm kyrkobokfilm. Det är viktigt att SVAR får en central funktion då det gäller folkbibliotekens fjärrlånesystem för genealogiskt arkivmaterial. Beträffande det närmare innehållet i yrkandena hänvisar utskottet till dessa, som redovisas ovan, och till motionerna.

Då det gäller att bedöma frågan huruvida det är motiverat med ett riksdagsinitiativ med anledning av motionerna vill utskottet framhålla följande. I budgetpropositionen beräknas särskilda medel för att förstärka SVAR:s ledningsfunktion. Vidare bör nämnas att det för innevarande budgetår beräknats en engångsanvisning av 489 000 kr. till riksarkivet för bl. a. anskaffning av brukskopior av mikrofilm eller kyrkoskrivningshandlingar. Kulturrådet har för kort tid sedan avgivit rapporten (1987:1) Mikrofilmade arkivalier i folkbiblioteken — Förslag till framtida organisation med SVAR som lånecentral. I rapporten, som för närvarande remissbehandlas av kulturrådet, föreslås bl. a. att SVAR blir lånecentral för folkbibliotekens lån av mikrofilmade arkivalier på mikrokort.

Den lämnade redovisningen visar att stor uppmärksamhet ägnas SVAR:s verksamhet. Utskottet vill särskilt framhålla att genomförandet av kulturrådets förslag i ett längre perspektiv synes kunna få stor betydelse för SVAR:s utveckling. Prövningen av förslaget bör dock inte förègripas. Enligt utskottets mening är det inte erforderligt att riksdagen i nuvarande läge tar något initiativ rörande SVAR. Utskottet, som tillstyrker den av regeringen föreslagna förstärkningen av SVAR:s ledningsfunktion, anser därför att motionerna inte bör föranleda någon riksdagens åtgärd.

Utskottet behandlar i detta sammanhang motion Kr205 (m), som innehåller ett yrkande om åtgärder till underlättande av medborgarnas möjligheter att *efterforska sina "rötter" i det svenska samhället*. Utskottet hänvisar till motionsmotiveringen.

Utskottet vill med anledning av de särskilda frågor som tas upp av motionärerna framhålla följande. Släktforskarna har under relativt lång tid utnyttjat riksarkivet och landsarkiven i betydande utsträckning. Några budgetmässiga nedskärningar riktade mot arkivens släktforskarservice har inte förutskickats. Riksarkivet samarbetar med mormonarkivet i Utah, som disponerar kopior av svenska kyrkoböcker. Från medel som anvisas under anslaget Bidrag till vissa arkiv (F 32) utgår bidrag till Genealogiska föreningen. Det ingår i arkivutredningens (U 1985:07) uppgifter att beakta forskningens — och därmed även släktforskningens — behov av arkiven.

Med hänsyn till det anförda påkallar motionen enligt utskottets mening inte någon riksdagens åtgärd.

I motion Kr276 (s) föreslås att arkivutredningen skall få i uppdrag att även behandla den framtida landsarkivorganisationen och *lokaliseringen av landsarkiv eller landsarkivfilial till Karlstad*.

Eftersom överväganden av detta slag får anses ligga inom ramen för arkivutredningens uppdrag, avstyrker utskottet motionen.

Motionärerna bakom motion Kr223 (s) vill att det skall inrättas ett *lokalhistoriskt institut i Härnösand*. Ett sådant institut skulle kunna tillgodose behoven av kvalificerad undervisning och forskning såväl för högskoleväsendet som för hembygdsrörelsen och för alla de föreningar och privatpersoner som bedriver genealogisk och lokalhistorisk forskning. Institutet skulle kunna organiseras som en stiftelse, där stiftarna utgjordes av staten, högskolan i Sundsvall-Härnösand, landstinget i Västernorrland och Härnösands kommun. I motion Ub81 (c), som väckts med anledning av propo-

sition 1986/87:80 om forskning, yrkas att 300 000 kr. skall anvisas till ett sådant institut som anges i den ovan redovisade motionen.

Utskottet vill med anledning av motionsyrkandena framhålla att — som statsministern anför i forskningspropositionen (s. 27) — endast i undantagsfall särskilda forskningsinstitutioner byggts ut vid sidan av högskoleorganisationen. Med hänsyn härtill — och med beaktande av att frågan om ett sådant institut som anges i motionerna har aktualiserats hos regeringen (nämnda proposition bil. 6 s. 66) utan att föranleda någon åtgärd — avstyrker utskottet motionsförslagen.

Sedan budgetåret 1972/73 har medel beräknats under detta anslag för *bidrag till depåföreståndarelöner vid folkrörelsearkiv*. Motion Kr220 (s) syftar till en översyn av beräkningsgrunderna för dessa bidrag.

Motionärerna framhåller att bidraget utgår med viss procent av en föreståndarelön kopplad till viss lönegrad. De menar att bidragets reella värde urholkats efter hand, eftersom det låsts vid en lönenivå som för länge sedan passerats på såväl den statliga som den enskilda arkivsektorn. Motionärerna belyser sina synpunkter med utförliga exempel. De framhåller att vikten av en uppräkning av det statliga bidraget till föreståndarelönerna inte får stå i något motsatsförhållande till önskemålet om att fler lönebidrag skall utgå.

Med hänsyn till betydelsen av samhällsstödet till folkrörelsearkiven utgår utskottet från att frågan om beräkningsgrunderna för bidrag till folkrörelsearkiven uppmärksammas av regeringen. Någon riksdagens åtgärd med anledning av motionen är med hänsyn härtill inte erforderlig.

Utskottet hemställer

1. beträffande *Svensk arkivinformation i Ramsele m. m.*
att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 och med avslag på motion 1986/87:Kr215, motion 1986/87:Kr277 i motsvarande del och motion 1986/87:Kr314 beslutar att för ändamålet skall beräknas 984 000 kr.,

2. beträffande *medelsanvisningen*
att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 och med avslag på motion 1986/87:Kr277 i motsvarande del till *Riksarkivet och landsarkiven* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 79 045 000 kr.,

3. beträffande *vissa släktforskningsfrågor*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Kr205,

4. beträffande *landsarkiv eller landsarkivfilial till Karlstad*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Kr276,

5. beträffande *lokalhistoriskt arkiv i Härnösand*
att riksdagen avslår motionerna 1986/87:Kr223 och 1986/87:Ub81 yrkande 7,

6. beträffande *beräkningsgrunderna för bidraget till folkrörelsearkiven*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Kr220.

18. Dialekt- och ortnamnsarkiven samt svenskt visarkiv m. fl. anslag

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkterna F 29—F 31 (s. 380—384) och hemställer

1. att riksdagen till *Dialekt- och ortnamnsarkiven samt svenskt visarkiv* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 15 809 000 kr.,

2. att riksdagen till *Svenskt biografiskt lexikon* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 2 113 000 kr.,

3. att riksdagen till *Statliga arkiv: Vissa kostnader för samlingar och materiel m. m.* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 3 181 000 kr.

19. Bidrag till vissa arkiv

Regeringen har under punkt F 32 (s. 384—385) föreslagit riksdagen att till Bidrag till vissa arkiv för budgetåret 1987/88 anvisa ett anslag av 2 713 000 kr.

Motioner

I motion 1986/87:Kr216 av Alexander Chrisopoulos (vpk) yrkas att riksdagen under F 32 Bidrag till vissa arkiv till Arbetarrörelsens arkiv och dess forskningsråd anvisar ett anslag på 500 000 kr. utöver regeringens förslag.

I motion 1986/87:Kr255 av Gerd Engman (s) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om Arbetarrörelsens arkivs likställighet med universitetsbiblioteken m. fl. vad gäller anslagshöjningar för bokinköp.

I motion 1986/87:Kr269 av Stina Gustavsson (c) och Jan Hyttring (c) yrkas att riksdagen beslutar anslå 600 000 kr. till Emigrantinstitutet och 300 000 kr. till Emigrantregistret för budgetåret 1987/88.

I motion 1986/87:Kr302 av Stig Gustafsson m. fl. (s) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om verksamhetsbidrag till Föreningen Tjänstemannarörelsens arkiv och museum (TAM).

Utskottet

Från anslaget utgår bidrag under sju anslagsposter till olika arkivs verksamhet.

Inledningsvis vill utskottet erinra om att regeringen har tillsatt en utredning — arkivutredningen (U 1985:07) — för att se över vissa arkivfrågor. Utredningen får i samband med överväganden om de samlade statliga resurserna till arkivväsendet anledning att behandla bl. a. frågan om bidragen till de enskilda arkiven. Till utredningen har nämligen regeringen överlämnat ett antal skrivelser om drift- och verksamhetsbidrag till ytterligare enskilda arkiv.

Från anslaget utgår innevarande budgetår bidrag till *Emigrantregistret i Karlstad* med 136 000 kr. och till stiftelsen *Emigrantinstitutet i Växjö* med 403 000 kr. I propositionen föreslås en uppräkning av anslagsposterna med 3 % till 140 000 kr. resp. 415 000 kr.

I motion Kr269 (c) föreslås en väsentligt större uppräkning, nämligen till 300 000 kr. resp. 600 000 kr.

Utskottet erinrar om att bidragen till de båda arkiven höjdes väsentligt efter förslag av utskottet våren 1985 (KrU 1984/85:16 s. 61—63). Mot bakgrund härav och då arkivutredningen kommer att pröva frågan om bidragen till de enskilda arkiven avstyrks motionen.

I detta sammanhang vill utskottet erinra om att utskottet likaledes under hänvisning till arkivutredningen avstyrkt en motion (1986/87:Kr266) om bidrag till *Baltiska arkivet* i sitt av riksdagen godkända betänkande (KrU 1986/87:12 p. 4, rskr. 1986/87:161).

I två motioner tas upp frågan om stöd till *Arbetarrörelsens arkiv* och i en motion om stöd till *Föreningen Tjänstemannarörelsens arkiv och museum.*

I motion Kr216 (vpk) föreslås att till Stiftelsen Arbetarrörelsens arkiv och dess forskningsråd anvisas 500 000 kr. utöver det belopp som regeringen föreslagit till arkivet, nämligen 1 849 000 kr. I motion Kr255 (s) vill motionären att riksdagen skall uttala att arkivet skall likställas med bl.a. universitetsbiblioteken, då det gäller anslagshöjningar för bokinköp. Enligt motion Kr302 (s) bör verksamhetsbidrag till Föreningen Tjänstemannarörelsens arkiv och museum — som nu inte har något bidrag från förevarande anslag — utgå efter samma principer som till Arbetarrörelsens arkiv.

Sedan motionerna väcktes, har regeringen lagt fram proposition 1986/87:80 om forskning, i vilken behandlas bl. a. frågan om forskningsinsatser på kulturområdet. Kulturministern anför, efter en erinran om att ansökningar om stöd till forskning om folkrörelserna och de fackliga organisationerna inkommit, att vikten av en vital forskning i anslutning till folkrörelsernas egna arkivbildningar har vitsordats också i yttranden som han i övrigt hänvisat till för sina bedömningar beträffande arkivväsendet. Kulturministern anser, med tanke på de enskilda arkivens behov av att kunna planera sin verksamhet, att utrymme för forskningspolitiskt motiverade förstärkningar till de båda arkiven redan nu bör anges. Regeringen föreslår med den angivna utgångspunkten att riksdagen skall godkänna riktlinjer för resursförstärkningar för ett vart av budgetåren 1988/89 och 1989/90 innebärande att 200 000 kr. anvisas för stöd till folkrörelseforskning. Vid anslagsberäkningen har kulturministern utgått från vad han enligt det sagda anfört om stöd till sådan forskning vid Stiftelsen Arbetarrörelsens arkiv samt Tjänstemannarörelsens arkiv och museum. Utskottet vill här erinra om att det i forskningspropositionen vid beräkningen av anslagen till forskning och forskarutbildning inom utbildningsdepartementets huvudtitel räknas med en prisomräkning om 9,5 % då det gäller bokinköp (bil. 6 s. 16). Med hänsyn till de kostnader Arbetarrörelsens arkiv har för bokinköp är det enligt utskottets mening motiverat att man vid beredningen av nästa års budgetförslag beaktar arkivets behov av ytterligare resurser. Utskottet vill slutligen hänvisa till att det i den forskningspolitiska propositionen föreslås att en biblioteksberedning skall inrättas med uppgift bl. a. att utse ansvarsbibliotek inom olika ämnesområden (bil. 6 s. 39 och 155).

Med hänvisning till den lämnade redovisningen anser utskottet att motionerna Kr255 och Kr302 inte påkallar någon riksdagens åtgärd.

Utskottet avstyrker även motion Kr216 om en väsentlig uppräkning av medelsanvisningen till Arbetarrörelsens arkiv redan för nästa budgetår.

Utskottet hemställer

1. beträffande *beräknande av medel för bidrag till Emigrantregistret i Karlstad och Stiftelsen Emigrantinstitutet i Växjö*
att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 och med avslag på motion 1986/87:Kr269 i motsvarande del beslutar att det skall beräknas 140 000 kr. för Emigrantregistret och 415 000 kr. för Emigrantinstitutet,

2. beträffande *beräknande av medel till Stiftelsen Arbetarrörelsens arkiv*
att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 och med avslag på motion 1986/87:Kr216 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget skall beräknas 1 849 000 kr.,

3. beträffande *beräknande av medel till Föreningen Tjänstemannarörelsens arkiv och museum*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Kr302 i motsvarande del,

4. beträffande *medelsanvisningen*
att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 och med avslag på motionerna 1986/87:Kr216, 1986/87:Kr269 och 1986/87:Kr302, samtliga motioner i motsvarande del, till *Bidrag till vissa arkiv* för budgetåret 1987/88 anvisar ett anslag av 2 713 000 kr.,

5. beträffande *bokinköp till Stiftelsen Arbetarrörelsens arkiv*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Kr255.

Stockholm den 9 april 1987

På kulturutskottets vägnar

Ingrid Sundberg

Närvarande: Ingrid Sundberg (m), Ing-Marie Hansson (s), Catarina Rönnung (s), Maja Bäckström (s), Jan-Erik Wikström (fp), Karl Boo (c), Berit Oscarsson (s), Lars Ahlmark (m), Anders Nilsson (s), Sylvia Pettersson (s), Margareta Mörck (fp), Gunnel Liljegren (m), Erkki Tammenoksa (s), Kerstin Göthberg (c) och Alexander Chrisopoulos (vpk).

1. Medelsanvisningen till Rikskonsertverksamhet, såvitt avser stöd till frilansmusiker (punkt 3)

Jan-Erik Wikström och Margareta Mörck (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 4 börjar med "Vid riksdagsbehandlingen" och slutar med "till medelsanvisning" bort ha följande lydelse:

Vid riksdagsbehandlingen hösten 1984 av frågan om omorganisation av regionmusiken och Rikskonserter uttalade utskottet att frilansmusikernas situation måste förbättras vid den fortsatta regionaliseringen av musiklivet (KrU 1984/85:7 s. 13—14). Arbetssituationen för de musiker som ej är fast anställda har inte förbättrats sedan dess, snarare har musikinstitutionernas resurser för utnyttjande av frilansmusiker ytterligare minskat. Utskottet anser att det därför är nödvändigt att redan innan omorganisationen på musikområdet träder i kraft ge ökat stöd till produktioner med svenska musiker. Riksdagen bör därför med bifall till yrkande 5 i motion Kr298 vid medelsanvisningen under anslaget Rikskonsertverksamhet beräkna 2 milj. kr. för detta ändamål utöver vad den av regeringen föreslagna medelsramen ger utrymme för.

Utskottet har i övrigt inte något att erinra mot regeringens förslag till medelsanvisning.

dels att utskottets hemställan i punkt 3 bort ha följande lydelse:

att riksdagen med anledning av proposition 1986/87:100 och med bifall till motion 1986/87:Kr298 yrkande 5 till *Rikskonsertverksamhet* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 30 040 000 kr.

2. Medelsanvisningen till Bidrag till Svenska rikskonserter, såvitt avser fonogramutgivning (punkt 5, mom. 3)

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Gunnel Liljegren (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar med "Då riksdagen" och slutar med "till medelsanvisning" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärernas uppfattning att Svenska rikskonserter inte bör få statligt stöd till fonogramproduktion. Motionsyrkandet tillstyrks således. Detta ställningstagande överensstämmer med vad företrädare för moderata samlingspartiet tidigare gett uttryck åt. Som framgår av reservation 2 till utskottets betänkande KrU 1986/87:17 bör möjligheterna till en utgivning av fonogram, som tillgodoser en smal och begränsad marknad, tillgodoses genom att anslaget Stöd till fonogram och musikalier (G 3) räknas upp med 1,7 milj. kr. i förhållande till regeringens förslag.

dels att moment 3 i utskottets hemställan i punkt 5 bort ha följande lydelse:

3. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen med anledning av proposition 1986/87:100 och med bifall till motion 1986/87:Kr265 yrkande 6 till *Bidrag till Svenska rikskonserter* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 18 248 000 kr.,

3. Ett folkmusik- och dansår (punkt 5, mom. 4)

Karl Boo (c), Kerstin Göthberg (c) och Alexander Chrisopoulos (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar med "Som utskottet" och på s. 7 slutar med "avstyrks således" bort ha följande lydelse:

Utskottet räknar med att folkmusik och folkdans kommer att få en betydande plats i Svenska rikskonserters verksamhet (se bl. a. SOU 1985:56 s. 27 och 67).

Som anförs i motionerna bör folkmusikens och folkdansens sociala och konstnärliga kvaliteter tas till vara av ett kulturpolitiskt aktivt samhälle. Utskottet anser att — vid sidan av de ovan redovisade insatserna på området — samhället bör manifestera ett utökat och därmed seriöst ansvarstagande för detta kulturområde genom att medverka till arrangerandet av ett folkmusik- och dansår 1990. Förslag härom har utarbetats av de tre riksorganisationer som verkar på detta område, Riksföreningen för Folkmusik och Dans, Svenska Ungdomsringen för Bygdekultur och Sveriges Spelmäns Riksförbund tillsammans med två studieförbund, ABF och SKS. Utskottet anser att 200 000 kr. bör anvisas till förberedandet av ett temaår av angivet slag. Motion Kr243 tillstyrks således. Detta ställningstagande innebär att syftet med motion Kr274 tillgodoses fullt ut.

dels att moment 4 i utskottets hemställan i punkt 5 bort ha följande lydelse:

4. beträffande *ett folkmusik- och dansår*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Kr243 och med anledning av motion 1986/87:Kr274

dels som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

dels under ett nytt anslag under åttonde huvudtiteln för budgetåret 1987/88 till *Ett folkmusik- och dansår* anvisar ett anslag av 200 000 kr.

4. Medelsanvisningen till Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner, såvitt avser bidrag till de regionala skådebanorna (punkt 7, mom. 1)

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Gunnel Liljegren (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 8 börjar med "Det nuvarande" och på s. 9 slutar med "marknadsföringsåtgärder anvisas" bort ha följande lydelse:

Det nuvarande (= utskottet 7 rader) från samhället. Utskottet anser att marknadsföringsinsatser i teaterinstitutionernas egen regi på ett effektivare sätt kan bidra till utvidgade publikkontakter och tillstyrker därför förslaget i motion Kr265 om att 1 milj. kr. fördelas till regionala och lokala teaterinstitutioner för sådana åtgärder. Stöd i form av bidrag till grundbelopp bör inte beviljas till regionala skådebanor.

dels att moment 1 i utskottets hemställan i punkt 7 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen med anledning av proposition 1986/87:100 och med

bifall till motion 1986/87:Kr265 yrkande 8 till *Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 236 970 000 kr.,

5. Medelsanvisningen till Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper (punkt 8, mom. 1)

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Gunnel Liljegren (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 10 börjar med "Kulturministern anslöt" och slutar med "yrkande 9 avstyrks" bort ha följande lydelse:

Utskottet vill påpeka att detta område tidigare fått kraftiga anslagshöjningar. Någon ytterligare förstärkning för nästa budgetår är därför inte påkallad. Att kultur i denna form når ut till allmänheten måste också anses vara en kommunal uppgift. Det står fritt för lokala intressenter att köpa föreställningar och därmed stödja de fria grupperna. Förevarande anslag bör utgå med oförändrat belopp i enlighet med vad som förordats i motion Kr265 yrkande 9. Detta ställningstagande innebär också att motion Kr230 yrkande 1 avstyrks.

dels att moment 1 i utskottets hemställan i punkt 8 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen med anledning av proposition 1986/87:100, med bifall till motion 1986/87:Kr265 yrkande 9 och med avslag på motion 1986/87:Kr230 yrkande 1 till *Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 33 675 000 kr.,

6. Medelsanvisningen till Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper (punkt 8, mom. 1)

Alexander Chrisopoulos (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 10 börjar med "Mot bakgrund" och slutar med "yrkande 9 avstyrks" bort ha följande lydelse:

Som närmare utvecklas i motion Kr230 (vpk) finns det skäl att räkna upp stödet till de fria grupperna med ett avsevärt större belopp än vad regeringen föreslagit. Den totala uppräkningen bör vara 7 milj. kr., vilket är 5 milj. kr. mer än vad som föreslås i budgetpropositionen. Motion Kr230 yrkande 1 tillstyrks således. Detta innebär samtidigt att motion Kr265 yrkande 9 avstyrks.

dels att moment 1 i utskottets hemställan i punkt 8 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen med anledning av proposition 1986/87:100, med bifall till motion 1986/87:Kr230 yrkande 1 och med avslag på motion 1986/87:Kr265 yrkande 9 till *Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 40 675 000 kr.,

7. Beräknande av medel för Stiftelsen Riksskådebanan för verksamheten (punkt 10, mom. 1)

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Gunnel Liljegren (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 12 börjar med "Utskottet hänvisar" och slutar med "motsvarande del" bort ha följande lydelse:

Utskottet tillstyrker motion Kr265, såvitt däri föreslås att bidrag inte skall utgå till Stiftelsen Riksskådebanan för verksamheten (yrkande 10). Utskottet hänvisar till vad som anförts vid anslaget Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (reservation 4).

dels att moment 1 i utskottets hemställan i punkt 10 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *beräknande av medel för Stiftelsen Riksskådebanan för verksamheten*

att riksdagen med avslag på proposition 1986/87:100 och med bifall till motion 1986/87:Kr265 yrkande 10 i motsvarande del beslutar att medel för angivna ändamål inte skall beräknas under anslaget,

8. Beräknande av medel för Stiftelsen Drottningholms teatermuseum för föreställningsverksamheten (punkt 10, mom. 2)

Ing-Marie Hansson, Catarina Rönnung, Maja Bäckström, Berit Oscarsson, Anders Nilsson, Sylvia Pettersson och Erkki Tammenoksa (alla s) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 13 börjar med "Utskottet anser" och slutar med "till 3 351 000 kr." bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att i enlighet med vad utskottet uttalade förra året Drottningholmsteaterns orkesterverksamhet bör tillförsäkras resurser och att inriktningen bör vara att dessa i framtiden utökas. Detta bör dock ske inom ramen för resurser som tillförs Svenska rikskonserter.

Då det gäller nästa budgetår tillstyrker utskottet regeringens förslag att det beräknas 2 851 000 kr. för Drottningholmsteaterns föreställningsverksamhet. Motion Kr237 avstyrks således.

dels att moment 2 i utskottets hemställan i punkt 10 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *beräknande av medel för Stiftelsen Drottningholms teatermuseum för föreställningsverksamheten*

att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 och med avslag på motion 1986/87:Kr237 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget skall beräknas 2 851 000 kr.,

9. Beräknande av medel för Arrangerande musikföreningar (punkt 10, mom. 4)

Alexander Chrisopoulos (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 13 börjar med "Med hänsyn" och slutar med "(yrkande 2)" bort ha följande lydelse:

Som närmare utvecklas i motion Kr230 (vpk) bör en kraftig förstärkning av medelsanvisningen till Arrangerande musikföreningar ske. Motionen tillstyrks därför i motsvarande del (yrkande 2). För ändamålet bör således beräknas 5 877 000 kr.

dels att moment 4 i utskottets hemställan i punkt 10 bort ha följande lydelse:

4. beträffande *beräknande av medel för Arrangerande musikföreningar*

att riksdagen med anledning av proposition 1986/87:100 och med bifall till motion 1986/87:Kr230 yrkande 2 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget skall beräknas 5 877 000 kr.,

10. Medelsanvisningen till Vissa bidrag till teater-, dans- och musikverksamhet (punkt 10, mom. 6)

Under förutsättning av bifall till reservation 8

Ing-Marie Hansson, Catarina Rönnung, Maja Bäckström, Berit Oscarsson, Anders Nilsson, Sylvia Pettersson och Erkki Tammenoksa (alla s) anser att moment 6 i utskottets hemställan i punkt 10 bort ha följande lydelse:

6. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 samt med avslag på motionerna 1986/87:Kr202, 1986/87:Kr230 yrkande 2, 1986/87:Kr237 och 1986/87:Kr265 yrkande 10, samtliga motioner i motsvarande del, till *Vissa bidrag till teater-, dans- och musikverksamhet* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 10 848 000 kr.

11. Medelsanvisningen till Vissa bidrag till teater-, dans- och musikverksamhet (punkt 10, mom. 6)

Under förutsättning av bifall till reservation 7

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Gunnel Liljegren (alla m) anser att moment 6 i utskottets hemställan i punkt 10 bort ha följande lydelse:

6. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen med anledning av proposition 1986/87:100, med bifall till motion 1986/87:Kr265 yrkande 10, med anledning av motion 1986/87:Kr237 samt med avslag på motionerna 1986/87:Kr202, 1986/87:Kr230 yrkande 2, samtliga motioner i motsvarande del, till *Vissa bidrag till teater-, dans- och musikverksamhet* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 10 067 000 kr.

12. Medelsanvisningen till Vissa bidrag till teater-, dans- och musikverksamhet (punkt 10, mom 6)

Under förutsättning av bifall till reservation 9

Alexander Chrisopoulos (vpk) anser att moment 6 i utskottets hemställan i punkt 10 bort ha följande lydelse:

6. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen med anledning av proposition 1986/87:100 och motion 1986/87:Kr237, med bifall till motion 1986/87:Kr230 yrkande 2 samt med avslag på motionerna 1986/87:Kr202 och 1986/87:Kr265

yrkande 10, samtliga motioner i motsvarande del, till *Vissa bidrag till teater-, dans- och musikverksamhet* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 13 348 000 kr.

13. Beräknande av medel för Inköp av litteratur på invandrar- och minoritetsspråk (punkt 11, mom. 1)

Alexander Chrisopoulos (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 16 börjar med "I ett särskilt" och slutar med "regeringens medelsberäkning" bort ha följande lydelse:

Även resurserna på statsbudgeten för inköp av litteratur på invandrar- och minoritetsspråk måste bli betydligt större än vad regeringen föreslagit. För att inte denna mycket viktiga del av folkbibliotekens litteraturförsörjning skall urholkas bör bidraget återställas till tidigare nivå. Anslagsposten bör därför i enlighet med vad som föreslås i motion Kr231 bestämmas till 5 122 000 kr. (yrkande 2).

dels att moment 1 i utskottets hemställan i punkt 11 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *beräknande av medel för Inköp av litteratur på invandrar- och minoritetsspråk*
att riksdagen med anledning av proposition 1986/87:100 och med bifall till motion 1986/87:Kr231 yrkande 2 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget skall beräknas 5 122 000 kr.,

14. Beräknande av medel för Arbetsplatsbibliotek (punkt 11, mom. 2)

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Gunnel Liljegren (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 16 börjar med "Under hänvisning" och slutar med "till arbetsplatsbibliotek" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att ett särskilt statligt stöd till arbetsplatsbibliotek riskerar att leda till att det byggs upp två parallella samhällsstödda bibliotekssystem, ett i anknytning till kommuncentra och bostadsområden, ett i anknytning till arbetsplatser. Detta skulle försvaga den samlade effekten av insatserna på biblioteksområdet. Arbetsplatsbibliotek som ej tar särskilda samhällsresurser i anspråk kan däremot välkomnas. Motion Kr265 tillstyrks i aktuell del (yrkande 11).

dels att moment 2 i utskottets hemställan i punkt 11 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *beräknande av medel för Arbetsplatsbibliotek*
att riksdagen med avslag på proposition 1986/87:100 och med bifall till motion 1986/87:Kr265 yrkande 11 i motsvarande del beslutar att medel för angivna ändamål inte skall beräknas under anslaget,

15. Medelsanvisningen till Bidrag till folkbibliotek (punkt 11, mom. 3)

Under förutsättning av bifall till reservation 14

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Gunnel Liljegren (alla m) anser att moment 3 i utskottets hemställan i punkt 11 bort ha följande lydelse:

3. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen med anledning av proposition 1986/87:100, med bifall till motion 1986/87:Kr265 yrkande 11 i motsvarande del och med avslag på motion 1986/87:Kr231 yrkande 2 i motsvarande del till *Bidrag till folkbibliotek* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 10 401 000 kr.,

16. Medelsanvisningen till Bidrag till folkbibliotek (punkt 11, mom. 3)

Under förutsättning av bifall till reservation 13

Alexander Chrisopoulos (vpk) anser att moment 3 i utskottets hemställan i punkt 11 bort ha följande lydelse:

3. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen med anledning av proposition 1986/87:100, med bifall till motion 1986/87:Kr231 yrkande 2 i motsvarande del och med avslag på motion 1986/87:Kr265 yrkande 11 i motsvarande del till *Bidrag till folkbibliotek* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 16 584 000 kr.,

17. Biblioteksslag (punkt 11, mom. 4)

Alexander Chrisopoulos (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 16 börjar med "Utskottet avstyrkte" och slutar med "(yrkande 1)" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärernas uppfattning att det finns starka skäl som talar för att en biblioteksslag införs i syfte att stärka folkbiblioteken. Beträffande de närmare skälen härför hänvisar utskottet till motion Kr231 och reservation 5 till kulturutskottets betänkande KrU 1984/85:21 med anledning av proposition 1984/85:141 om litteratur och folkbibliotek.

Utskottet tillstyrker således motion Kr231 yrkande 1.

dels att moment 4 i utskottets hemställan i punkt 11 bort ha följande lydelse:

4. beträffande *biblioteksslag*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Kr231 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

18. Lånecentraler och depåbibliotek, m. m. (punkt 12, mom. 1 och 2)

Jan-Erik Wikström (fp), Karl Boo (c), Margareta Mörck (fp), Kerstin Göthberg (c) och Alexander Chrisopoulos (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 18 börjar med "Inom kulturrådet" och slutar på s. 19 med "utskottet propositionsförslaget" bort ha följande lydelse:

Inom kulturrådet har en utredning gjorts syftande till en strukturrationalisering av verksamheten med lånecentraler och depåbibliotek. För lånecentralerna innebär förslaget att Umeå skall ha ansvaret för svensk skönlitteratur, Malmö skall ta hand om facklitteratur och ämnesbeställningar och Stockholm skall bli lånecentral för utländsk litteratur, inkl. litteratur på invandrarspråk. Depåverksamheten föreslås bli koncentrerad till Umeå. Enligt vad utskottet inhämtat förs förhandlingarna från statens sida utifrån innehållet i kulturrådets utredning.

Utskottet anser att det kan finnas viss risk för att ett avtal med de nuvarande värdkommunerna för lånecentralerna med utgångspunkt i den utredning, som gjorts inom kulturrådet, kan leda till en försämrad service för de kommunala folkbiblioteken. Den i utredningen förordade specialiseringen kan enligt utskottets mening vara ägnad att förlänga väntetiden för låntagarna. Det skulle vara olyckligt om så blev fallet inte minst med hänsyn till vikten av att invandrarna får en god service. Förslag i utredningen om att de låntagande biblioteken skall betala porto- och fraktkostnader i båda riktningarna för fjärrlånen innebär en risk för att kommunerna i sin tur kommer att ta ut de ökade kostnaderna av låntagarna och därigenom urholka principen om att boklån på folkbiblioteken skall vara avgiftsfria. Då det gäller depåbiblioteksfunktionen visar den information utskottet erhållit i ärendet att det inte finns lika starka skäl som då det gäller lånecentralerna att bibehålla den nuvarande organisationen. Vissa skäl talar snarare för att en samlad depåfunktion skulle kunna innebära en önskvärd rationalisering. Med hänsyn till det anförda anser utskottet att det kan finnas anledning att i det pågående förhandlingsarbetet förutsättningslöst överväga olika lösningar av de här aktuella frågorna. Valet av lösning är självfallet beroende av att en överenskommelse kan nås på för staten godtagbara villkor.

Mot den redovisade bakgrunden bör statens förhandlingsnämnd få ett vidgat ekonomiskt utrymme att förhandla inom, nämligen på det sättet att förhandlingar bör få föras inom en ram som i förhållande till den nuvarande anslagsnivån ökas med ett belopp motsvarande statsbidraget för 10 grundbelopp.

Vissa av de medel för grundbidrag som anvisats för budgetåren 1985/86 och 1986/87 har använts för särskilda utvecklingsinsatser hos länsbiblioteken. Det bör mot denna bakgrund inte möta något hinder att av de resurser som överförs från anslaget till Bidrag till folkbibliotek disponera visst utrymme för den här aktuella verksamheten. Det sagda innebär att utskottet föreslår att antalet nya grundbelopp nästa budgetår blir minst 25 i stället för 35, som föreslås i budgetpropositionen. Den totala medelsanvisningen under anslaget bör således bestämmas till samma belopp som regeringen föreslagit. Vad utskottet i det föregående anfört med anledning av motionsyrkandena bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels att momenten 1 och 2 i utskottets hemställan i punkt 12 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *lånecentraler och depåbibliotek, m. m.*
att riksdagen med anledning av proposition 1986/87:100, motion 1986/87:Kr231 yrkande 3 och motion 1986/87:Kr242, båda motionerna i motsvarande del, som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

2. beträffande *medelsanvisningen*
att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 och med anledning av motionerna Kr231 yrkande 3 och Kr242, båda motionerna i motsvarande del, till *Bidrag till regional biblioteksverksamhet* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 22 477 000 kr.,

19. Medelsanvisningen till Förvärv av konst för statens byggnader m. m., såvitt avser konstförvärv till samlingslokaler och folkparker (punkt 14)

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Gunnel Liljegren (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 20 börjar med "Utskottet har" och slutar med "till medelsanvisning" bort ha följande lydelse:

Utskottet instämmer i de synpunkter som framförs i motion Kr265. Konstinköp till folkparker, Folkets hus, bygdegårdar och nykterhetsorganisationers samlingslokaler bör sålunda inte bekostas av statliga medel. Utskottet anser att många olika sammanslutningar bidrar till att stimulera det lokala konstlivet och att det därför inte är befogat att särbehandla vissa organisationer. Anslaget bör därför minskas med 3 110 000 kr.

Vad utskottet anfört innebär att motion Kr265 yrkande 12 tillstyrks.

dels att utskottets hemställan i punkt 14 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *medelsanvisningen*
att riksdagen med anledning av proposition 1985/86:100, och med bifall till motion 1985/86:Kr265 yrkande 12 till *Förvärv av konst för statens byggnader m. m.* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 23 410 000 kr.

20. Medelsanvisningen till Vissa bidrag till bild och form, såvitt avser beräknande av medel till Konstfrämjandet och Sveriges konstföreningars riksförbund (punkt 16, mom. 1 och 2)

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Gunnel Liljegren (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 21 börjar med "Som utskottet" och slutar med "utskottet motionsförslaget" bort ha följande lydelse:

Utskottet som delar denna uppfattning — och med tillfredsställelse konstaterar att SKR sprider konst och konstinformation även utanför den växande medlemskretsen — biträder förslaget i motion Kr265 att en omfördelning av anslaget bör ske så att den föreslagna uppräkningen 147 000 kr. kommer SKR till del. Motionsförslaget tillstyrks därför (yrkande 13).

dels att momenten 1 och 2 i utskottets hemställan i punkt 16 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *beräknande av medel till Konstfrämjandet och Sveriges konstföreningars riksförbund*
att riksdagen med anledning av proposition 1985/86:100 och med bifall till motion 1985/86:Kr265 yrkande 13 i motsvarande del beslutar att för dessa ändamål skall beräknas 6 433 000 kr., varav till Konstfrämjandet 4 895 000 kr. och till Sveriges konstföreningars riksförbund 1 538 000 kr.,

2. beträffande *medelsanvisningen*
att riksdagen med anledning av proposition 1986/87:100 och med bifall till motion 1986/87:Kr265 yrkande 13 i motsvarande del till *Vissa bidrag till bild och form* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 8 527 000 kr.,

21. Beräknande av medel för bidrag till Emigrantregistret i Karlstad och Stiftelsen Emigrantinstitutet i Växjö (punkt 19, mom. 1)

Karl Boo och Kerstin Göthberg (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 27 börjar med "Utskottet erinrar" och slutar med "avstyrks motionen" bort ha följande lydelse:

I motion Kr269 utvecklas närmare behovet av ett ökat stöd till Emigrantinstitutet och Emigrantregistret. Utskottet hänvisar i första hand till motionen. Utskottet delar uppfattningen att båda institutionerna är av riksintresse. Härutöver finns skäl anföra följande.

Emigrantinstitutet i Växjö är ett svenskt nationalarkiv och mycket välrenommerat, inte minst utomlands. Vid institutet bedrivs en intensiv forskningsverksamhet som utnyttjas både i Sverige och USA. För att institutet skall ha möjlighet att upprätthålla sin nuvarande vetenskapliga och serviceinriktade nivå krävs en väsentlig ökning av driftanslaget. Bidrag härför kan nämligen inte erhållas från forskningsfonder.

Även Emigrantregistret i Karlstad har stor betydelse för forskningen såväl i Sverige som i USA. Det finns också skäl hänvisa till vad som anförs i motionen om Emigrantregistrets betydelse ur turistsynpunkt. Detta gäller särskilt i fråga om svenskättlingar som nu är bosatta i USA. Behovet av en heltidsanställd föreståndare är nu större än någonsin. Utskottet tillstyrker därför förslaget i motionen om en väsentlig uppräkning av statsbidraget.

I enlighet med det anförda tillstyrker utskottet motion Kr269.

dels att moment 1 i utskottets hemställan i punkt 19 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *beräknande av medel för bidrag till Emigrantregistret i Karlstad och Stiftelsen Emigrantinstitutet i Växjö*
att riksdagen med anledning av proposition 1986/87:100 och med bifall till motion 1986/87:Kr269 i motsvarande del beslutar att det skall beräknas 300 000 kr. för Emigrantregistret och 600 000 kr. för Emigrantinstitutet,

22. Beräknande av medel för bidrag till Stiftelsen Arbetarrörelsens arkiv (punkt 19, mom. 2)

Alexander Chrisopoulos (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 27 börjar med "I motion Kr216" och på s. 28 slutar med "nästa budgetår" bort ha följande lydelse:

I motion Kr216 har utförligt motiverats behovet av ökade resurser till Arbetarrörelsens arkiv och dess forskningsråd. Utskottet ansluter sig till förslaget i motionen och föreslår att 500 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit beräknas för bidrag till detta arkiv. Totalt bör således beräknas 2 349 000 kr. till arkivet.

dels att moment 2 i utskottets hemställan i punkt 19 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *beräknande av medel för bidrag till Stiftelsen Arbetarrörelsens arkiv*

att riksdagen med anledning av proposition 1986/87:100 och med bifall till motion 1986/87:Kr216 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget skall beräknas 2 349 000 kr.,

23. Medelsanvisningen till Bidrag till vissa arkiv (punkt 19, mom. 4)

Under förutsättning av bifall till reservation 21

Karl Boo och Kerstin Göthberg (båda c) anser att moment 4 i utskottets hemställan i punkt 19 bort ha följande lydelse:

4. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen med anledning av proposition 1986/87:100, med bifall till motion 1986/87:Kr269 samt med avslag på motionerna 1986/87:Kr216 och 1986/87:Kr302, samtliga motioner i motsvarande del, till *Bidrag till vissa arkiv* för budgetåret 1987/88 anvisar ett anslag av 3 058 000 kr.,

24. Medelsanvisningen till Bidrag till vissa arkiv (punkt 19, mom. 4)

Under förutsättning av bifall till reservation 22

Alexander Chrisopoulos (vpk) anser att moment 4 i utskottets hemställan i punkt 19 bort ha följande lydelse:

4. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen med anledning av proposition 1986/87:100, med bifall till motion 1986/87:Kr216 samt med avslag på motionerna 1986/87:Kr269 och 1986/87:Kr302, samtliga motioner i motsvarande del, till *Bidrag till vissa arkiv* för budgetåret 1987/88 anvisar ett anslag av 3 213 000 kr.,

Beräknande av medel för Stiftelsen Internationella Vadstena-akademien för kurs- och föreställningsverksamheten (punkt 10, mom. 3)

Karl Boo och Kerstin Göthberg (båda c) anför:

Den information kulturutskottet erhållit om Vadstena-akademien visar att det är väl motiverat att öka stödet till akademiens verksamhet. Den uppräkning av stödet som utskottet nu enhälligt ställt sig bakom efter förslag av regeringen bör enligt vår mening ses som ett första steg på väg mot en mera väsentlig uppräkning av stödet.

Översikt över motionernas behandling

Motion nr 1986/87:Kr		Motionsyrkandena behandlas på nedan angivna ställen i utskottets yttrande s.	utskottets hemställan punkt och moment		reservation nr	särskilt yttrande nr
202		13	10	1, 6	10, 11, 12	1
205		24	17	3		
215		23—24	17	1		
216		27—28	19	2, 4	22, 23, 24	
218		8— 9	7	2		
220		25	17	6		
223		24—25	17	5		
227		10	8	2		
230	ykr. 1	10	8	1	5, 6	
	yrk. 2	13	10	4, 6	9, 10, 11, 12	
231	yrk. 1	16	11	4	17	
	yrk. 2	16	11	1, 3	13, 15, 16	
	yrk. 3	17—18	12	1, 2	18	
237		12—13	10	2, 6	8, 10, 11, 12	
242		17—18	12	1, 2	18	
243		6— 7	5	4	3	
255		27—28	19	5		
262		2	1	2		
265	yrk. 5	2	1	3		
	yrk. 6	6	5	3	2	
	yrk. 8	8— 9	7	1	4	
	yrk. 9	10	8	1	5, 6	
	yrk. 10	12	10	1, 6	7, 10, 11, 12	
	yrk. 11	16	11	2, 3	14, 15, 16	
	yrk. 12	20	14	2	19	
	yrk. 13	21	16	1, 2	20	
269		27	19	1, 4	21, 23, 24	
273		13—14	10	5		
274		6— 7	5	4	3	
275		19	12	3		
276		24	17	4		
277		23—24	17	1, 2		
298	yrk. 5	3— 4	3		1	
301		21	16	3		
302		27—28	19	3, 4	23, 24	
314	23—24	17	1			
316	yrk. 3	10	8	2		
1986/87:Ub81	yrk. 7	24—25	17	5		

Sammanfattning 1

Teater, dans och musik
Bidrag till Svenska riksteatern 1
Bidrag till Operan 3
Täckning av vissa kostnader vid Operan, Rikskonserter och regionmusiken 3
Bidrag till Dramatiska teatern 3
Rikskonsertverksamhet 3
Regionmusiken 4
Bidrag till Svenska rikskonserter 4
Bidrag till regional musikverksamhet 7
Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner 7
Bidrag till fria teater-, dans och musikgrupper 9
Bidrag till Musikaliska akademien 11
Vissa bidrag till teater-, dans- och musikverksamhet 11

Bibliotek
Bidrag till folkbibliotek 15
Bidrag till regional biblioteksverksamhet 17

Bild och form
Statens konstråd 19
Förvärv av konst för statens byggnader m. m. 20
Bidrag till Akademien för de fria konsterna 20
Vissa bidrag till bild och form 20

Arkiv
Riksarkivet och landsarkiven 22
Dialekt- och ortnamnsarkiven samt svenskt visarkiv 26
Svenskt biografiskt lexikon 26
Statliga arkiv: Vissa kostnader för samlingar och materiel m. m. .. 26
Bidrag till vissa arkiv 26

Reservationer

1. Medelsanvisningen till Rikskonsertverksamhet, såvitt avser stöd till frilansmusiker (fp) 29
2. Medelsanvisningen till Bidrag till Svenska rikskonserter, såvitt avser fonogramutgivning (m) 29
3. Ett folkmusik- och dansår (c, vpk) 30
4. Medelsanvisningen till Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner, såvitt avser bidrag till de regionala skådebanorna (m) 30
5. Medelsanvisningen till Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper (m) 31

6. Medelsanvisningen till Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper (vpk) 31
7. Beräknande av medel för stiftelsen Riksskådebanan för verksamheten (m) 32
8. Beräknande av medel för Stiftelsen Drottningholms teatermuseum för föreställningsverksamheten (s) 32
9. Beräknande av medel för Arrangerande musikföreningar (vpk) 32
10. Medelsanvisningen till Vissa bidrag till teater-, dans- och musikverksamhet (s) 33
11. Medelsanvisningen till Vissa bidrag till teater-, dans- och musikverksamhet (m) 33
12. Medelsanvisningen till Vissa bidrag till teater-, dans- och musikverksamhet (vpk) 33
13. Beräknande av medel för Inköp av litteratur på invandrar- och minoritetsspråk (vpk) 34
14. Beräknande av medel för Arbetsplatsbibliotek (m) 34
15. Medelsanvisningen till Bidrag till folkbibliotek (m) 35
16. Medelsanvisningen till Bidrag till folkbibliotek (vpk) 35
17. Biblioteksslag (vpk) 35
18. Lånecentraler och depåbibliotek, m. m. (fp, c, vpk) 35
19. Medelsanvisningen till Förvärv av konst för statens byggnader m. m., såvitt avser konstförvärv till samlingslokaler och folkparker (m) 37
20. Medelsanvisningen till Vissa bidrag till bild och form, såvitt avser beräknande av medel till Konstfrämjandet och Sveriges konstföreningars riksförbund (m) 37
21. Beräknande av medel för bidrag till Emigrantregistret i Karlstad och Stiftelsen Emigrantinstitutet i Växjö (c) 38
22. Beräknande av medel för bidrag till Stiftelsen Arbetarrörelsens arkiv (vpk) 39
23. Medelsanvisningen till Bidrag till vissa arkiv (c) 39
24. Medelsanvisningen till Bidrag till vissa arkiv (vpk) 39

Särskilt yttrande

Beräknande av medel för Stiftelsen Internationella Vadstena-akademien för kurs- och föreställningsverksamheten (c) 40

Bilaga

Översikt över motionernas behandling 41

Svenskt Tryck Stockholm 1987